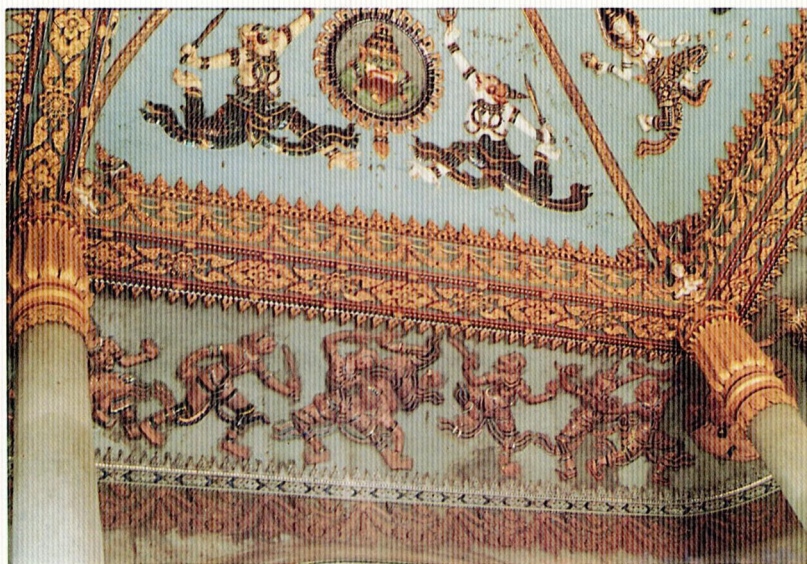

ປະຫວັດ

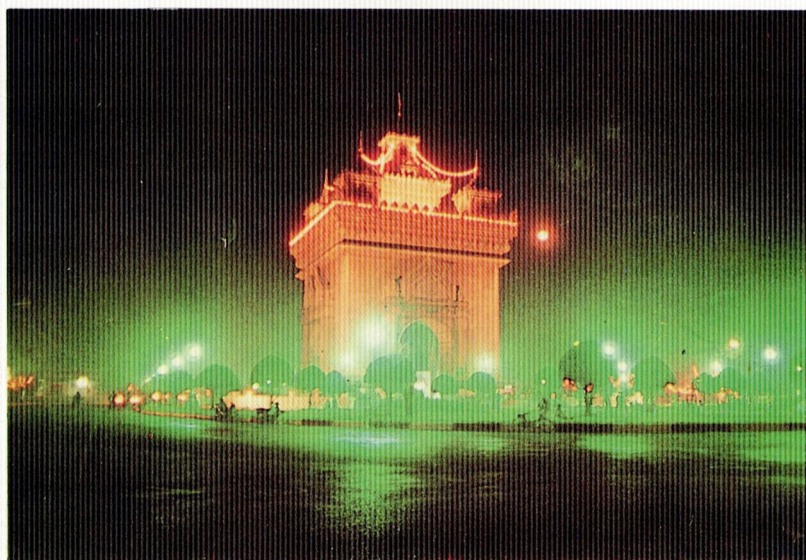
ການກໍ່ສ້າງ * ຄວາມໝາຍ * ກິຕິສັກ

Victory Arch
Vientiane

ຮູບປະດັບໂຕມປະຕູໄຊ

ປະຕູໄຊຍາມລາຕີ

ປະຕູໄຊ

ການກໍ່ສ້າງ ຄວາມໝາຍ ກິຕິສັກ

ທ່າ ໄຊຍະສິດເສນາ

ຜູ້ລິດຈະນາ

ກຸສົນຜົນບຸນ, ຄຸນຄວາມດີ ແລະສໍລະເສີນໂດຍ
ທາງກຳລັງເກີດຈາກໜັງສືເຫຼັ້ມນີ້ ຜູ້ຂ້າຂໍຍົກ
ອຸທິດທອດເຖິງດວງວິນຍານ ຂອງພໍ່ແມ່ຜູ້ບັງເກີດເກົ່າ
ແລະ ຂອງຜູ້ໃຫ້ອຸປະກາລະຄຸນທຸກທ່ານ

ທ່ານ ທຳ ໄຊຍະສິດເສນາ

ສາລະບານ

	ໜ້າ
ຄຳນຳ	ກ
ຍານລຳລິກ	1
ພາກທີ I	
ກ. ເຄົ້າມູນຕົ້ນຕໍທີ່ພາໃຫ້ເກີດປະຕູໄຊ	5
ຂ. ຄັດເລືອກຮູບແບບແຜນຜັງກໍ່ສ້າງປະຕູໄຊ	6
ພາກທີ II	
ຮູບລັກສະນະ ແລະ ຄວາມໝາຍຂອງປະຕູໄຊ	8
1. ເພດຊືງ	8
2. ຊວດຊືງ	10
3. ການປະດັບປະດາດ້ວຍດອກດວງລວດລາຍ	12
4. ຄວາມໝາຍ ແລະ ປະໂຫຍດທີ່ໃຊ້	13
ພາກທີ III	
ການຈັດຕັ້ງ ແລະ ແຕ່ງຕັ້ງໜ້າທີ່ທາງລາຊະການ ໃນການກໍ່ສ້າງ	18
ແຈ້ງການຂອງກະຊວງກະແຫຼງຂ່າວ ແລະ ວັດທະນະທຳ	23
ພາກທີ IV	
ທັດສະນະຂອງຕ່າງປະເທດຕໍ່ປະຕູໄຊ	27
ພາກທີ V	
ປະຕູໄຊແມ່ນສົມບັດຂອງທົ່ວປວງຊົນລາວ	31
ປະຕູໄຊຍານນຸສະຕິ	36

ຄຳນຳ

ປະຕູໄຊ ! ປະຕູໄຊ !

ຟັງເຮົາຊື່ກໍ່ສຸດໃຈເອົາໂລດ, ຫຼາຍສິ່ງຫຼາຍຢ່າງ ຫຼື ອາດວ່າທຸກສິ່ງທຸກຢ່າງທີ່ດີເດັ່ນພິສະດານຄືວ່າມີຢູ່ໃນອະນຸສອນສະຖານແຫ່ງນີ້.

ຊື່ **ປະຕູໄຊ** ໄດ້ຍິນແລ້ວຄືວ່າມີອຳນາດສະກົດໃຈໃຫ້ພາກພູມແອກອາງ ໃນໄຊຊະນະຜາບແພ້ສັດຕູໝູ່ມານລາບລຽບ, ຄືວ່າເຕືອນໃຫ້ຮູ້ວ່າຊາດລາວເຄີຍມີອຳນາດອິດທິລິດແຜ່ໄພສານໄປທົ່ວຜືນແຜ່ນດິນໃນຊືກໂລກແຫ່ງນີ້.

— ພາໃຫ້ລຳລືກເຖິງໄຊຊະນະອັນເດັດຂາດກ້ອງໂກ ຂອງພະບາດສົມເດັດພະເຈົ້າຟ້າງົມມະຫາລາດ ທີ່ເດີນທັບປາບປາມກວາດລ້າງສົງໝາມ ແລ້ວລວມຜືນແຜ່ນດິນລ້ານຊ້າງໃຫ້ເປັນແຜ່ນດິນດຽວສຳເລັດເສັດສິ້ນ.

— ຊວນໃຫ້ລຳລືກເຖິງໄຊຊະນະອັນສະຫຼາດແກ່ນກ້າ ແຫຼມຄົມໃຫຍ່ຢຶ່ງດ້ວຍກົນລະປຸດຊານໄຊ ດ້ານຍຸດທະສິງຄາມ ດ້ານຍຸດໂທບາຍການເມືອງ ການເສດຖະກິດສັງຄົມ ການສຶກສາ ວັດທະນະທຳ ການສິລະປະສະຖາປັດຕະຍະກຳຫຼາກຫຼາຍອະແໜກອະນັນ ຂອງພະບາດສົມເດັດພະເຈົ້າໄຊຍະເຊດຖາມະຫາລາດຜູ້ອົງອາດເລືອງລິດ... ຂອງພະເຈົ້າສຸລິຍະວົງສາມະຫາລາດ ຂອງພະເຈົ້າອານຸ.... ແລະ ອື່ນໆ.

ໃນວັນທີ 2 ທັນວາ 1975 20 ປີຜ່ານມາ, ມະຫາ
ຊົນຊາວວຽງຈັນ ຈຳນວນມະຫາສານຈົນມືດຟ້າມົວດິນໄດ້ຮວມ
ຊຸມນຸມສະເຫຼີມສະຫຼອງໄຊຊະນະມະໂຫລານຢູ່ໃນທີ່ແຫ່ງນີ້ແລະ
ໄດ້ແຕ່ງຂະບວນສວນສະໜາມລອດກ້ອງປະຕູໄຊໄປສູ່ເດີນພະທາດ
ຫຼວງ ເພື່ອສະເຫຼີມສະຫຼອງການປະກາດຍຶດອຳນາດທົ່ວປະເທດ
ແລະ ສ້າງຕັ້ງສາທາລະນະລັດ ປະຊາທິປະໄຕ ປະຊາຊົນລາວ
ຢ່າງພົດພົ້ນປະຕິວັດ.

ຕົວ ປະຕູໄຊ ຊຶ່ງເປັນຮູບປະທຳທີ່ສ້າງເຫັນແລ້ວກໍ່ຄື
ວ່າປະເສີດເສີດລອຍຈິງຈັງເອົາແທ້ເອົາວ່າ ບໍ່ແມ່ນແຕ່ສຳລັບ
ຄົນລາວທໍ່ນັ້ນ ແມ່ນແຕ່ຕ່າງປະເທດກໍຍັກມືກັມຫົວຮັບຮອງວ່າ
ແມ່ນ " ໜຶ່ງບໍ່ມີສອງ " ແລະວ່າແມ່ນ " ສິນກາຍບັນດາສະ
ກາປັດ ແລະ ອາຄານອື່ນໆ ໃນລັກສະນະດຽວກັນທີ່ກໍ່ສ້າງມາ
ກ່ອນ ". ຊຶ່ງທຽບຄືດວງມະນີດວງໜຶ່ງທີ່ເອ້ປະດັບປະດາທານິນະ
ຄອນຫຼວງແຫ່ງນີ້ ທັງເຊີດຊູໃຫ້ກຽດອົງອາດເອກອ້າງທະວີຄູນ...

ຄ້າຍຄືວ່າໄຊຊະນະທຸກໄຊຊະນະໃນຢຸດທະສົງຄາມປ້ອງກັນ
ຊາດໃນປະຫວັດສາດຫຼາຍຮອບປີຜ່ານມາ ຂອງວິລະຊົນຂອງມະ
ຫາວິລະຊົນລາວ ໄດ້ຜ່ານກາຍລອດກ້ອງ ປະຕູໄຊ ແຫ່ງນີ້,
ໄດ້ສະເຫຼີມສະຫຼອງຢ່າງມະໂຫລານກຶກກ້ອງກຳປະນາ ຢູ່ນະປະ
ຕູໄຊແຫ່ງນີ້. ຈຶ່ງຢາກຂໍອະນຸຍາດຍົກເອົາສຽງຮ້ອງໂຮໂປປິບເຕັມ
ປາກເຕັມຄໍຂອງມະຫາຊົນຊາວລາວໃນວາລະນັ້ນມາໄວ້ນະທີ່ນີ້
ອີກຄືສຽງ : " ໂຮະ ໂຮ່ ຮິວ ! ໂຮະ ໂຮ່ ຮິວ ! ໂຮະ ໂຮ່
ຮິວ ! " ເອກະລາດລາວໝັ້ນຍືນ ! " ມູນເຊື້ອຮັກຊາດອັນສູງ

ສິ່ງຂອງບັນພະບຸລຸດລາວຈົ່ງໝັ້ນຍືນ ! " " ປະເທດລາວສັນຕິພາບ ເອກະລາດ ປະຊາທິປະໄຕ ເອກະພາບ ແລະ ວັດທະນາຖາວອນຈົ່ງໝັ້ນຍືນ ! " ຈັກສາມເທື່ອໃຫ້ເຖິງໃຈ.

ບໍ່ໝົດແຕ່ເທົ່ານັ້ນ ໃນໃໝ່ໆນີ້ ເພື່ອສ້າງເສີມເຕີມແຕ່ງໃຫ້ **ປະຕູໄຊ** ມີເອກະລັກສວຍສົດວິຈິດພິດສະດານສະເພາະຕົວ ກະຊວງກະແຫຼງຂ່າວ ແລະ ວັດທະນະທຳໄດ້ອອກກະແຫຼງການ ຕັ້ງຊື່ເປັນທາງການໃຫ້ອະນຸສາວະລີນີ້ວ່າ: **ປະຕູໄຊ** ແລະ ທັງໄດ້ໃຫ້ຊ່າງວິຈິດສິນປັບປຸງ ແຕ່ງແປງດອກດວງບາງບ່ອນ ໃຫ້ງົດງາມກ້າວໜ້າເຂົ້າກັບກາລະສະໄໝໄດ້ດີ, ພາໃຫ້ **ປະຕູໄຊ** ກາຍເປັນຂອງຂວັນເປັນມໍລະດົກແກ່ມະຫາຊົນຊາວລາວ ແລະ ຊາວເທດສີບຕົ້ນໄປຊົ່ວກາລະນານ.

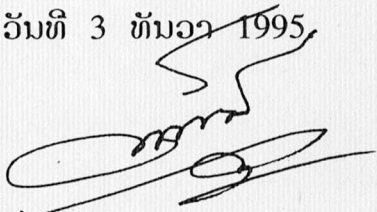
ທີ່ກ່າວມານີ້ລ້ວນແຕ່ສະກົດໃຈໃຫ້ສົນໃຈ ໃຫ້ຢາກຮູ້ ໃຫ້ຢາກເຫັນວ່າ : **ປະຕູໄຊ** ນີ້ ສ້າງຂຶ້ນສະໄໝໃດ ? ສ້າງຂຶ້ນເພື່ອຫຍັງ ? ໃຜເປັນຜູ້ຈົນຕະນາຄືເລີ່ມ ອອກແບບແຜນຜັງ ກໍ່ສ້າງ ? ມີຂະໜາດກວ້າງຍາວສູງທໍ່ໃດ ? ໃຜເປັນຊ່າງກໍ່ສ້າງ ? ໝົດຄ່າກໍ່ສ້າງທໍ່ໃດ ? ຕໍ່ປະຕູໄຊນີ້ ຊາວຕ່າງປະເທດຮູ້ສຶກແນວໃດ ? ຊາວລາວຮູ້ສຶກແນວໃດ ?

ໜັງສືນ້ອຍທີ່ທ່ານຜູ້ອ່ານກຳລັງອ່ານຢູ່ໃນມືເວລານີ້ ຈະບອກໃຫ້ທ່ານຮູ້ລາຍລະອຽດຄົບຖ້ວນຕໍ່ຄຳຖາມເຫຼົ່ານັ້ນ.

ສຸດທ້າຍ ຜູ້ຂຽນຂໍຈົດຈຳບໍລິມະຍຸນຂອງພັກລັດທີ່ມີກຽດສູງສົ່ງ ໃນຖານະເປັນແຜນນຳພາເຊີດຊູຄັນທຸງຊາດ ເອກະລາດ

ແລະ ກ້າວໜ້າຢ່າງອົງອາດຊານໄຊ. ພ້ອມນີ້ກໍຂໍສັນລະເສີນ
ແລະຂໍຂອບໃຈທ່ານຄໍາເສັງ ສູນດາລາ ຫົວໜ້າກົມພິມຈຳໜ່າຍ
ທີ່ສະໜຸດແລະປ້າຍ ແລະມີລາງ 'ທານບຸນເຮັງ ບົວສີເສງປະ
ເສີດ ວ່າການຫົວໜ້າກົມພິພິດທະພັນ ແລະ ວັດຖຸບູຮານ ຜູ້
ມີສ່ວນປະກອບໃຫ້ໜັງສືເຫຼັ້ມນີ້ມີສິສັນຊີວິດຊີວາ ເຂົ້າກັບກາລະ
ສະໃໝ ແລະ ໄດ້ຮັບອະນຸຍາດໃຫ້ພິມເຜີຍແຜ່ ເພື່ອຮັບໃຊ້ສັງ
ຄົມຜູ້ສົນໃຈສະແຫວງຫາຂໍ້ມູນຄວາມຈິງໃຫ້ໄດ້ຮັບປະໂຫຍດທົ່ວ
ກັນ.

ວັນທີ 3 ທັນວາ 1995.

ທ່ານ ທຳ ໄຊຍະສິດເສນາ

ອະນຸສາວະລີປະຕູໄຊ

ບານລຳລຶກ

ຄວາມພາກພູມໃຈອົງອາດເອກອາງ

ມື້ໜຶ່ງຜູ້ຂຽນຢືນຢູ່ລະບຽງດ້ານໜ້າ ຂອງກະຊວງຍຸດຕິ
ທຳ, ລິພົບທ່ານ ອາທິໄອຍະການປະຊາຊົນສູງສຸດ, ຫຼວງລົງ
ສູ່ກະໜົນດ້ານໜ້າຕໍ່ໃສ່ອະນຸສາວະລີ " ປະຕູໄຊ " ເຫັນ
ລົດບັດ 10 ຄັນແລ່ນມາຈອດຕໍ່ທ້າຍກັນຈົນສຸດກະໜົນ ຮູ້ໄດ້
ທັນທີວ່າ ແມ່ນຂະບວນລົດນັກທ່ອງທ່ຽວຂ້າມນ້ຳຂອງມາຈາກ
ປະເທດໄທ.

ຜູ້ໂດຍສານທັງຍິງທັງຊາຍ ບ່າວສາວ ແລະ ຜູ້ໃຫຍ່
ລົງຈາກລົດທຸກຄັນຂ້າມກະໜົນມຸ້ງໜ້າສູ່ " ປະຕູໄຊ " ຈຳ
ນວນໜຶ່ງຢູ່ຫົວແຖວ ແລະ ທາຍແຖວບໍ່ຟ້າວຂ້າມກະໜົນ
ເພາະຢູ່ບ່ອນຫີນມັນແມ່ນມູມກ່າຍຮູບໄດ້ສິລະປະ ຟ້າວໃຊ້ກ້ອງ
ກ່າຍຮູບທຳໜ້າທີ່ທັນທີ, ຜູ້ຖືກ້ອງກ່າຍວິດີໂອກໍຕັ້ງດຽວກັນ.
ລົດຄັນໜຶ່ງບັນທຸກໄດ້ 50 ຄົນປະມານໄດ້ວ່າ ນັກທ່ອງທ່ຽວ
ທີ່ລົງຈາກລົດນັ້ນມີປະມານ 500 ຄົນ.

ເມື່ອຂະເຈົ້າແຫງນໜ້າຊົມ " ປະຕູໄຊ " ເຫັນສີ

ໜ້າສິດຊື່ນແຈ່ມໃສເບີກບານ, ສະອອນ, ສະອິ້ນທັນທວງ, ມີຜູ້
ແລ່ນກະໂດດໂລດເຕັ້ນ ມີຊື່ນັ້ນຊື່ນີ້, ຢືນຈູ່ມັກກ່າຍຮູບໝູ່ ກ່າຍ
ຮູບດ່ວງ, ກ່າຍວິດີໂອ, ບ່າວສາວຢືນຄູ່ກັນກ່າຍຮູບໃຫ້ໄດ້ " ປະຕູ
ໄຊ " ເປັນສາກຫຼັງ.

ບາງຜ່ອງຢືນຊົມສິລະປະສະຖາປັດດ້ານນອກ ໃບໜ້າທຸກ
ຄົນຊື່ນຊົມຍື່ມແບ້ມອີ່ມໃຈທີ່ໄດ້ມາຮອດມາເຖິງ ໄດ້ຈັບໄດ້ບາຍ
ສຳພັດກັບສິ່ງທີ່ນິກົດຝັນເອົາໄວ້ແຕ່ນານ ຄືປະຕູໄຊໃນນະຄອນ
ວຽງຈັນ.

ບາງຜ່ອງພາກັນເຂົ້າສູ່ອຸບມຸງ ຊົມສິລະປະສະຖາປັດຕະຍາ
ກຳລາວ ແລະ ຂຶ້ນຂັ້ນໂດຍສູ່ຍອດ " ປະຕູໄຊ " ເພື່ອຊົມທິວ
ທັດຂອງນະຄອນວຽງຈັນຈາກເບື້ອງບົນ ອັນສຳຄັນແມ່ນຈະໄດ້
ເຫັນພະທາດຫຼວງ ແລະ ຫໍຄຳຢ່າງເດັ່ນຊັດ ໂດຍແມ່ນປະຕູ
ໄຊຕັ້ງຢູ່ເຄິ່ງກາງບົນກະໜົນລ້ານຊ້າງ.

ຕໍ່ໜ້າສະພາບທີ່ພົບເຫັນໂດຍບັງເອີນໃນເວລານັ້ນ, ຜູ້
ຂຽນຮູ້ສຶກຕື່ນຕົ້ນຕື່ນເຕັ້ນ, ຄ້າຍຄືຈິດໃຈຂອງຕົນໄດ້ສວມຍູ່ໃນ
ຮ່າງຂອງນັກທ່ອງທ່ຽວເຫຼົ່ານັ້ນ. ຫ້າຮອຍຄົນຮູ້ສຶກແນວໃດ,
ຕົນເອງກໍ່ຄືວ່າຮູ້ສຶກແນວນັ້ນ ດັ່ງດຽວກັນກັບຂະເຈົ້າ. ຄວາມຮູ້
ສຶກຂອງຫ້າຮອຍຄົນເຂົ້າມາຈຸ່ມສຸມໃນດວງໃຈຂອງຂ້າ ພາໃຫ້ມີ
ຊີວິດຊີວາຊື່ນຊົມເບີກບານ, ເປັນກຳໄລຊີວິດຈົງຈັງເລິກເລິກທະ
ວີຄຸນ.

ເໝືອກວ່ານັ້ນຄື : ຜູ້ຂຽນ ທັງເປັນເຈົ້າການຄິດເລີ່ມຈົນ
ຕະນາອອກຄວາມຄິດ, ອອກແບບແຜນຜັງຄວບຄຸມການກໍ່ສ້າງ

ຍິ່ງມີຄວາມຮູ້ສຶກສູງຊຶ້ງລະອຽດອະເໝາະນັ້ນຫຼາຍກວ່ານັກທ່ອງ
ທ່ຽວເຫຼົ່ານັ້ນ ຄືຮູ້ສຶກພາກພູມໃຈ ຮູ້ສຶກພິຈາລະນາໃນຜົນງານ
ທີ່ຕົນສ້າງໄວ້ເປັນມໍລະດົກສືບທອດປະດັບຊາດຕໍ່ໄປ.

ລະອຽດເລິກກວ່ານັ້ນອີກຄື : ໃນທາງຈິຕະວິທະຍາທານ
" ປະຕູໄຊ " ໄດ້ກາຍເກີດເປັນອາຫານຈິດເບື້ອງໜຶ່ງທີ່ປ້ອນຊຸບ
ລ້ຽງຈິດວິນຍານຂອງນັກທ່ອງທ່ຽວ ແລະ ຜູ້ຊົມໃຫ້ ເບີກບານ
ມ່ວນຊື່ນແຈ່ມໃສມີຄວາມສຸກ. ອັນຄວາມສຸກນີ້ ແມ່ນຄວາມສຸກ
ທີ່ບໍລິສຸດຂາວສະອາດສູງສົ່ງໂດຍທຳມະຊາດ. ຄວາມສຸກແມ່ນ
ກົງກັນຂ້າມກັບຄວາມທຸກທີ່ຄົນປາດກະໜ້າຫຼີກເວັ້ນ. ເມື່ອ " ປະ
ຕູໄຊ " ໃຫ້ຄວາມສຸກກໍ່ຄືໃຫ້ກຸສົນເບີກບານຊາບຊຶ້ງ, ຮັບໃຊ້ໃຫ້
ປະໂຫຍດແກ່ມະນຸດ, ເປັນກຸສົນລະອຽດອາຣະຍະສູງທີ່ອຸທິດຍິ
ຍົກໃຫ້ໂດຍຜູ້ຮັບບໍ່ຮູ້ສຶກຕົວ, ແມ່ນການສ້າງປະໂຫຍດສຸກຄຸນທຳ
ແກ່ເພື່ອນມະນຸດທີ່ເກີດແກ່ເຈັບຕາຍດ້ວຍກັນ.

ຈຶ່ງຂໍເຊີນ ທ່ານຜູ້ອ່ານທຸກຄົນໂມທະນາສາທຸໃນກອງກຸສົນ
ກອງນີ້ລວມກັນເພາະ " ປະຕູໄຊ " ເປັນຂອງທ່ານ ເປັນຂອງ
ຄົນລາວແລ້ວທຸກຄົນ.

ຜູ້ເປັນເຈົ້າການທີ່ມີຈິນຕະນາອອກແບບ ແລະ ຮ່ວມກໍ່
ສ້າງອະນຸສອນສະຖານແຫ່ງນີ້ ກໍ່ຮູ້ສຶກຄ້ອຍຕາມໄປ. ຕົນໄດ້
ສ້າງຄວາມສຸກແກ່ຜູ້ອື່ນແລ້ວ, ຍິ່ງຊົມຊື່ນພິຈາລະນາ, ອີກ
ທັງພາກພູມອວດອົງທະນົງໃຈທີ່ໄດ້ສ້າງຜົນງານອັນລ້ຳເລີດເປັນ
ກຸງດຣາກສີປະດັບປະດາ ທັງຍົດກຽດ ແລະ ການະຂອງນະຄອນ
ຫຼວງລາວໃຫ້ສູງເດັ່ນທັນທຽມກັບນານາອາຣະຍະນະຄອນ, ບໍ່

ນ້ອຍໜ້າຕໍ່ຕາຕໍ່ທານີໃດໃນໂລກ. ຄວາມຮູ້ສຶກນີ້ຢັ້ງຊື່ດໜ້າຊູ
ໃຈຍົກສູງຄວາມຕື່ນຕົ້ນ ເມື່ອຜູ້ສ້າງບໍ່ປາກະໜາສິ່ງໃດຕອບ
ແທນ. ພຽງແຕ່ຄວາມສໍາເລັດນັ້ນໄດ້ສ້າງປະໂຫຍດສຸກສ່ວນໃດ
ສ່ວນໜຶ່ງແລ້ວແກ່ສັງຄົມເທົ່ານັ້ນກໍພໍໃຈ.

ຢູ່ຕົກກາບັນ
ແລ້ວທໍ່ນີ້

ບູຊາຍານລໍາລຶກ
ຫວນຮູ້ຮ່ອມນໍາ ວ່ານໍາ

ພາກທີ I

ກ. ເຄົ້າມູນຕົ້ນຕໍທີ່ພາໃຫ້ເກີດ " ປະຕູໄຊ "

" ປະຕູໄຊ " ກໍາເນີດມາໄດ້ 35 ປີ ຍາວນານພໍສົມຄວນ ແຕ່ການກໍ່ສ້າງຍັງບໍ່ທັນສຳເລັດແລ້ວບໍລິບູນດີທຸກຢ່າງຍ້ອນການຜັນຜວນຂອງສັງຄົມແວດລ້ອມ.

ຈະຢ່າງໃດກໍຕາມ ເພື່ອສ້າງກຳລັງໃຈ ແລະ ກຳລັງສັດທາໃຫ້ແກ່ຜູ້ປະສົງດີ ແລະ ມອງການໂກກ່ງວກັບປະຕູໄຊນີ້ສົມຄວນຈະໄດ້ຮູ້ປະຫວັດການຈົນຕະນາລິເລີ່ມເບີກທາງໃຫ້ແກ່ການກໍ່ສ້າງປະຕູໄຊນີ້ ເພາະເຫດຕົ້ນຕໍຂອງການລິເລີ່ມ ລ້ວນແຕ່ແມ່ນມູນເຫດອັນບໍລິສຸດສະອາດສູງສົ່ງຂອງຊັ້ນອະລິຍະຊົນ, ຊຶ່ງມີແບບຢ່າງມາແລ້ວແຕ່ດຶກດຳບັນໃນຫຼາຍຢຸກຫຼາຍສະໄໝ ໃນຫຼາຍປະເທດທີ່ມີອະລະຍະທຳສູງສີ່ວິໄລ.

ໄດ້ສ້າງອະນຸສາວະລີ ພະບາດສົມເດັດພະເຈົ້າໄຊເຊດຖາມະຫາລາດສຳເລັດແລ້ວເມື່ອບໍ່ນານມານີ້. ຈິດໃຈຈົນຕະນາຍານພື້ນຖານທີ່ບັນດານໃຫ້ສ້າງອະນຸສາວະລີ ພະບາດສົມເດັດພະເຈົ້າໄຊເຊດຖາມະຫາລາດບໍ່ໄດ້ສັນສຸດຢຸດຕິລົງ ຍັງສືບຕໍ່ກໍ່ຕົວຂຶ້ນອີກ ເພື່ອລຳລືກເຖິງບຸນຄຸນຂອງຜູ້ມີຄຸນອື່ນໆອີກມາກມາຍອະເນກອະນັນ, ເພື່ອຈະໄດ້ຕອບບຸນເຊທນຄຸນ, ຂອບອີກຂອບໃຈ, ຄາລະວະບູຊາ ແລະ ເທິດທູນກຽດສັກສີອັນສູງສົ່ງຂອງບັນດາວິຣະມະຫາຊົນເຫຼົ່ານັ້ນໄວ້ໃນທີ່ສູງ ບໍ່ໃຫ້ຫຼົງລືມ, ເປັນຕົ້ນກໍ່ຄື :

ພະເຈົ້າຂຸນ ອ້າຍລາວລາຊາທິລາດ ພະເຈົ້າຂຸນບູລົມ ລາຊາ
ມະຫາລາດ ພະເຈົ້າຟ້າງຸ່ມ ມະຫາລາດ ພະເຈົ້າສາມເສສນ
ໂທ ພະເຈົ້າສຸລິຍະວົງສາ ເຈົ້າອານຸ ເຈົ້າອຸປະລາດ ເຈົ້າລາດ
ຊະວົງ ບັນດານັກກູຊາດ ກູ້ເອກະລາດ ບັນດາລັດຖະກອນປະຊາ
ຊົນຜູ້ໄດ້ທຳຄຸນງາມຄວາມດີ ແລະ ສະລະຊີວິດເພື່ອການຢູ່ລອດ
ຂອງຊາດລາວນັ້ນ, ກໍ່ຄວນທີ່ຈະໄດ້ມີອະນຸສອນສະຖານໝັ້ນ
ຄົງໄວ້ ເພື່ອເປັນທີ່ລະລຶກ ແລະ ປະກອບພິທີຕ່າງໆສະແດງ
ຄວາມກະຕັນຍູກະຕະເວທີ ເຊິດຊູເອົາໄວ້ເປັນແບບຢ່າງຊີ້ນຳ,
ເປັນກຳລັງໃຈ ແກ່ບັນພະຊົນຮຸ່ນຫຼັງເພື່ອປ້ອງກັນຣັກສາຊາດໄວ້
ໃຫ້ໝັ້ນຄົງສືບໄປ.

2. ຄັດເລືອກຮູບແບບແຜນຝັງກໍ່ສ້າງປະຕູໄຊ

ມີດຳລັດນາຍົກລັດຖະມົນຕີສະບັບໜຶ່ງ ແຕ່ງຕັ້ງຄະນະກຳ
ມະການຂັ້ນຄະນະໜຶ່ງ ຈັດການຮຽກປະກວດແຂ່ງຂັນຄັດເລືອກ
ເອົາຮູບແບບອະນຸສາວະລີຮູບໜຶ່ງທີ່ງົດງາມເໝາະສົມ ມີຄວາມ
ໝາຍ ເພື່ອສ້າງເປັນອະນຸສອນສະຖານແກ່ວິລະຊົນ ມະຫາວິ
ລະຊົນ.

ຄຳສັ່ງລາດຊະການເລກທີ 0624/ ກສກ /41 ລົງວັນທີ
26-2-1957: ເລື່ອງໃຫ້ສະເໜີຮູບແບບອະນຸສາວະລີ ໂດຍມີ
ການປະກວດແຂ່ງຂັນຊົງລາງວັນ (ໄດ້ຕັ້ງລາງວັນຊະນະເລີດ
ໄວ້ສາມສິບພັນກີບ). ອອກເຜີຍແຜ່ທົ່ວໄປ.

ຮອດເວລາກຳນົດໄວ້, ຮູບແບບແຜນຜັງອະນຸສາວະລີ, ເປັນຮູບແຕ້ມ ແລະ ຮູບຫຸ່ນຈຳລອງຈາກຫຼາຍສະຖາບັນທີ່ວ
ພະລາຊະອານາຈັກ, ມີທັງຂອງພະບໍຣົມມະຫາລາຊະວັງຫຼວງ
ພະບາງ, ຂອງກົມໂຍທາພົນລະເຮືອນ, ຂອງກົມເຄຫາສະຖານ,
ຂອງກົມກໍ່ສ້າງເຄຫາສະຖານ ແລະ ຂອງບັນດານາຍຊ່າງມະ
ຫາຊົນ.... ແລະກົມທະຫານ, ກໍໄດ້ມາຕັ້ງລຸ້ນກັນໄວ້ໃນຫ້ອງ
ປະຊຸມຂອງຄະນະກຳມະການ.

ວັນເວລາອັນລະທຶກໃຈ ຂອງການກວດກາພິຈາລະນາຕັດ
ສິນໂດຍຄະນະກຳມະການປະກວດມາຮອດໃນທີ່ສຸດ. ຜົນປະກາດ
ເປີດເຜີຍຈະແຈ້ງອອກວ່າ : ຮູບແບບແຜນຜັງ ແລະ ຫຸ່ນຈຳ
ລອງອະນຸສາວະລີສະເໝີໂດຍ ທ້າວ ທຳ ໄຊຍະສິດເສນາ ຜູ້
ບັນຊາການກົມຍຸດທະສັນພາວຸດໄດ້ຮັບຄະແນນຊະນະເລີດຢ່າງ
ຂາດລອຍ.

ໄຊຊະນະເລີດຄັ້ງນີ້ ແມ່ນມະຕິມະຫາຊົນ, ຊຶ່ງມີຄະນະ
ກຳມະການຜູ້ຊົງຄຸນນາວຸດອາວຸໂສແຕ່ງຕັ້ງເປັນທາງການ, ເປັນ
ຜູ້ຕັດສິນຊື້ຂາດຍິນໃຫ້ຢ່າງບໍລິສຸດເປີດເຜີຍ ແລະ ສະຫງ່າຜ່າ
ເຜີຍ.

ພາກທີ II

ຮູບລັກສະນະແລະຄວາມໝາຍຂອງປະຕູໄຊ

ຮູບແບບ ແລະ ຮູບຫຸ່ນຈຳລອງທີ່ໄດ້ຄະແນນຊະນະເລີດ ໃນຄັ້ງນີ້ ມີລັກສະນະ ແລະ ຄວາມໝາຍເປັນຂໍ້ມູນພື້ນຖານ ແບ່ງອອກເປັນສີ່ຂອດຄື :

1. ເພດຊົງ = ເພດໃດ - ຊົງໃດ - ຮູບ (ສັນຖານ) ໃດອັນເປັນຂອງລາວ ແລະ ສາກົນບວກເຂົ້າກັນປະຢຸກ ກ້າວໜ້າທັນສະໄໝ.
2. ຊວດຊົງ = ສູດຕຳລາທີ່ໃຊ້ໃນການຄຳນວນໃຫ້ໄດ້ສັດສ່ວນ ແລະ ໄດ້ຄວາມສັກສິດເຂັ້ມຢາ (ບັນເຈີດ).
3. ການປະດັບປະດາດ້ວຍລາຍດອກລວດລາຍ ອັນເປັນສີລະ ປະລາວ (ເອກະລັກ).
4. ຄວາມໝາຍ ແລະ ປະໂຫຍດທີ່ໃຊ້ເປັນພື້ນ(ສັນຍາລັກ). ແຕ່ລະຂອດອະທິບາຍລະອຽດດັ່ງນີ້ :

1. ເພດຊົງ

ອະນຸສາວະລີ ມີເພດຊົງເປັນຮູບປະຕູໄຊ (ຄ້າຍຄືປະຕູ ໄຊ ຢູ່ກຸງປາຣີ - ອ້າກເດິຕຣີອັອມຟ). ມີປະຕູໄຊ 4 ດ້ານ (ເໜືອ - ໃຕ້ - ຕາເວັນອອກ - ຕາເວັນຕົກ) ດ້ານ ລະໜຶ່ງບ່ອງບິນໜ້າພຽງຮູບສີ່ຫຼ່ຽມມົນທົນຈະຕຸ້ລດ. ຢູ່ວຽງຈັນ

ມີປະຕູໄຊສີ່ປ່ອງ - ຢູ່ປາຣີມີປະຕູໄຊສອງປ່ອງ. ຕົວອະນຸສາວະ
ລີເປັນຮູບທາດສີ່ຫຼ່ຽມສູງຂຶ້ນຕາມຄວາມສູງຂອງປະຕູໄຊ. ຫຼັງຄາ
ເປັນຍອດຊໍ່ຟ້າຫ້າຍອດ ຮູບດຽວກັນ ຍອດກາງສູງກວ່າໝູ່, ອີກ
ສີ່ຍອດຢູ່ແຈຂອກຕ່ຳທໍ່ກັນ, (ຄ້າຍຄືຍອດຊໍ່ຟ້າຂອງວັງ " ຕາດ
ສະມາຣາມ " ຫີນອ່ອນສີຂາວຢູ່ນະຄອນນິວເຜນນລີ ປະເທດ
ອິນເດຍ). ຢູ່ສີ່ແຈບົນດິນດ້ານນອກມີສະນ້ຳເປັນຮູບດອກບົວ
ບູຊາແຈລະໜຶ່ງສະ ມີຮູບພະຍານາກຍິງຫົວອ້າປາກພູນ້ຳແຈລະ
ໜຶ່ງຕົວ, ນັ້ນແມ່ນເພດຊຶ່ງດ້ານນອກ ຊຶ່ງມີສະໜາມເປັນສວນ
ກວ້າງປູກຫຍ້າ ແລະ ດອກໄມ້ປະດັບອ້ອມຮອບສວຍງາມ. ດ້ານ
ໃນຢູ່ກະໂຕໃຈກາງຂອງຈະຕຸລັດບົນດິນມີຮູບປ່ອງສຳລັບ ຈຸດແປວ
ໄຟແກ້ດສເປັນອະນຸສອນສົມມຸດ ຂອງດວງວິນຍານຂອງວິລະຊິນ
ນິລະນາມ (ດັ່ງດຽວກັບອາຣິຍະສາກິນ). ດ້ານເທິງເປັນຮູບ
ອຸມິງສູງເດັ່ນໂຄ້ງມົນເຄິ່ງໜ່ວຍໄຂປະດັບຮູບດອກດວງວິຈິດງົດ
ງາມນາໆຊະນິດ. ຢູ່ສີ່ແຈມີຂັ້ນໄດຂັ້ນຊັ້ນເທິງ, ສອງແຈກົງກັນ
ຂ້າມກັນເປັນຂັ້ນໄດຄອນກຶດເປັນຂັ້ນທຳມະດາ ເພື່ອໃຫ້ຄົນຍ່າງ
ຂຶ້ນຮອດຊັ້ນສາມ, ອີກສອງແຈກົງກັນຂ້າມກັນເປັນຂັ້ນໄດອູ່ໄຟຟ້າ
ທັນສະໄໝ, ເລື່ອນຂັ້ນເລື່ອນລົງດ້ວຍເຄື່ອງຈັກໄຟຟ້າ. (ຄົນ
ບໍ່ຕ້ອງຍ່າງຂຶ້ນຍ່າງລົງ ແມ່ນອູ່ໄຟຟ້າພາຂຶ້ນພາລົງ, ບໍ່ຕ້ອງ
ເມື່ອຍແລ່ງເມື່ອຍຂາ). ທັງໝົດແບ່ງເປັນສາມຊັ້ນ - ຊັ້ນ
ທີໜຶ່ງ, ຊັ້ນທີສອງ ແລະ ຊັ້ນທີສາມທີ່ເປັນຫຼັງຄາມີຍອດຊໍ່ຟ້າ
ຫ້າຊໍ່ຕັ້ງຢູ່. ໃນຊໍ່ຟ້າກາງທີ່ໃຫຍ່ແລະສູງກວ່າໝູ່ມີຫໍຄອຍຕິດຕັ້ງ
ກ້ອງຊ່ອງທາງໄກໃຊ້ຊົມທິວທັດຮອບດ້ານຂອງນະຄອນວຽງຈັນ.

2. ຊວດຊົງ

ໄດ້ຄົ້ນຄວ້າຊອກຫາສູດຫາຕຳລາ, ທັງໃຊ້ສະຕິປັນຍາຈິນຕະນາພອນສະຫວັນ, ເພື່ອໃຫ້ອະນຸສາວະລີມີຂະໜາດ, ມີສັດສ່ວນ, ສົມສ່ວນ, ມີຊວດຊົງສວຍງາມ, ຖືກຕ້ອງຕາມສະໂຫຼກຂອງໂຫລາສາດ ທີ່ມີສູດມີຕຳລາ, ອັນຈະພາໃຫ້ອະນຸສາວະລີມີຄວາມສັກສິດ ເຂັ້ມຢຳແກງຂາມ, ເປັນຂອງຂວັນທີ່ຈະໄດ້ຮັບຄວາມນິຍົມຊົມຊອບຊື່ນຊົມຍິນດີ, ຍ້ອງຍໍສໍາລະເສີນກວ້າງຂວາງແພ່ໄພສານ.

ໄດ້ພົບສູດຕຳລາໜຶ່ງໃຊ້ເລກສາມຕົວຄື : 3-7-8,

ເລກ 3 ໝາຍເຖິງແກ້ວ 3 ປະການຂອງພຸດທະສາສະໜາອັນໄດ້ແກ່ :

☞ ອຳນາດພະພຸດ

☞ ອຳນາດພະທຳ

☞ ອຳນາດພະສົງ

ເລກ 7 ແມ່ນ 7 ວັນທີ່ໝູນວຽນເປັນວົງຈອນປິດໃນຮອບ 1 ອາທິດຄື : ວັນທິດ, ວັນຈັນ, ວັນຄານ, ວັນພຸດ, ວັນພະຫັດ, ວັນສຸກ ແລະ ວັນເສົາ. ວົງຈອນປິດວົງນີ້ໄດ້ໝູນວຽນຢູ່ຢ່າງນີ້ເປັນອຳມະຕະບໍ່ປ່ຽນແປງໃນຈັກກະວານ ຕັ້ງແຕ່ເກີດມີຈັກກະວານ ຖືໄດ້ວ່າເປັນສິ່ງໝັ້ນຄົງຖາວອນ ຕະຫຼອດການເປັນອຳມະຕະ.

ເລກ 8 ໝາຍເຖິງ 8 ທິດຄື : ທິດເໜືອ, ທິດຕາເວັນ
ອອກ, ທິດໃຕ້, ທິດຕາເວັນຕົກ, ທິດຕາເວັນອອກສຽງເໜືອ,
ທິດຕາເວັນອອກສຽງໃຕ້, ທິດຕາເວັນຕົກສຽງເໜືອ, ທິດຕາ
ເວັນຕົກສຽງໃຕ້ – ເພື່ອປ້ອງກັນອັນຕະລາຍຈາກ 8 ທິດ ແລະ
ເພື່ອເບິ່ງລັດສະໝີລັງສີອຳນາດອິທິພົນອອກສູ່ 8 ທິດ.

ອີກປະການໜຶ່ງ ເລກ 8 ຍັງໝາຍເອົາສິນ 8 ໃນທາງ
ພຸດທະສາສະໜາອັນໝາຍເອົາເສັ້ນທາງເປັນກາງ ໃນການດຳ
ລົງຊີວິດ, ຄືຢູ່ລະຫວ່າງກາງຂອງສິນ 5 ແລະ ສິນ 227. ຢູ່
ກາງຢູ່ພໍດີບພໍດີ.

ການໝູນໃຊ້ເລກ 3 ຕົວດັ່ງກ່າວໃຫ້ເກີດຜົນໄດ້ວາງເປັນ
ສູດເປັນຕຳລາດັ່ງນີ້ຄື :

- ທາງກວ້າງແຕ່ລະດ້ານ ຂອງອານຸສາວະລີມີ 24
ແມັດ (3×8 ໄດ້ຜົນ 24) ເປັນຮູບຈະຕຸລັດ
ສີ່ຫຼ່ຽມມົນທົນ 24×24 .
- ທາງສູງແຕ່ດິນຂຶ້ນຫາຍອດຊໍ້າຟ້າສູງສຸດມີ 49 ແມັດ
(7×7 ໄດ້ຜົນ 49).

ເຫັນໄດ້ວ່າຕົ້ນອະນຸສາວະລີນີ້ມີຮູບ 4 ຫຼ່ຽມມົນທົນອັນ
ເປັນເອກະລັກພື້ນຖານຂອງສະຖາປັດຕະຍະກຳເພດຊົງລາວແທ້.
ຕົວຢ່າງຄື : ພະທາດຫຼວງ, ພະທາດພະນົມ, ພະທາດອົງຮັງ,
ພະທາດສີໂຄດຕະບູນ, ພະທາດພູສີ, ພະທາດສີສອງຮັກ, ພະ
ທາດບັ້ງພວນ.... ລ້ວນແຕ່ມີຮູບ 4 ຫຼ່ຽມມົນທົນແບບລາວແທ້
ໂດຍທີ່ແມ່ນລາວເປັນຜູ້ສ້າງໄວ້. ຕ່າງຈາກຮູບພະທາດນະຄອນ

ປະຖົມເຈດີຂອງໄທ, ພະທາດຢ້າງກຸງຂອງພະມ້າ ແລະ ອື່ນໆ ຊຶ່ງລ້ວນແຕ່ມີຮູບເປັນວົງມົນທັງນັ້ນ.

ສະເພາະປະຕູໄຂ່ງ ຫຼື ປະຕູໄຊ 4 ບ່ອງລ່ວງໃສ່ກັນເປັນ ກາກະບາດແຕ່ລະບ່ອງມີຄວາມກວ້າງ 8 ແມັດ. ເປັນຂາຕັ້ງ ມະຫີມາສີ່ແຈ ແຕ່ລະຂາກວ້າງ 8 ແມັດມົນທົນ, ມີຄວາມ ແໜ້ນໜາຄົງທົນພຽງພໍສຳລັບຄ້ຳຮອງຮັບນ້ຳໜັກທັງໝົດ ຂອງ ຕົວອະນຸສາວະລີ. ສ່ວນບ່ອງປະຕູໄຊກວ້າງ 8 ແມັດກໍ່ແມ່ນ ພິດສຳລັບເວລາມີການເດີນຂະບວນສວນສະໜາມ, ຈັດແຖວ ຍ່າງລຽນແຖວ, ແຖວລະ 9 ຄົນ, ເດີນຜ່ານລອດກ້ອງປະຕູ ໄຊ (ຊຶ່ງການລຽນແຖວ 9 ຄົນກໍ່ແມ່ນແບບສາກົນນິຍົມທຳ ມະດາ. ນອກຈາກນັ້ນການແບ່ງສັດສ່ວນອື່ນໆ ແມ່ນໄດ້ຈັດ ແບ່ງຕາມສູດທີ່ເໝາະສົມ ໄດ້ຂະໜາດຊວດຊົງສວຍງາມພໍ ເໝາະພໍດີ.

3. ການປະດັບປະດາດ້ວຍດວງດອກລວດລາຍ.

ໂດຍພື້ນຖານແລ້ວ ການເອ້ປະດັບດ້ວຍດອກດວງລວດ ລາຍໃນສ່ວນຕ່າງໆຂອງປະຕູໄຊນັ້ນ, ໄດ້ຈຳກັດຄັດເລືອກເອົາຈຳ ເພາະດອກດວງລວດລາຍທີ່ເປັນສີລະປະລາວ ທີ່ມີຢູ່ຕາມອະນຸ ສອນສະຖານເກົ່າແກ່ແຕ່ປາງປະຖົມບູຣົມ, ເຊັ່ນຈາກພະທາດ ຫຼວງ, ພະທາດອົງຮັງ, ຈາກວັດວາອາຮາມໃນແຂວງຕ່າງໆທີ່ ໄດ້ລອກແບບຮູບໄວ້ໃນປັດຈຸບັນສະໝຸດກະດາດແຂງມັນ.

ຕົວຢ່າງ ກາບບົວໃຫຍ່ທີ່ປະດັບລຽນອ້ອມຕົ້ນຝາຊັ້ນເທິງ

ແມ່ນກຸອດແບບອອກມາຈາກ ກາບບົວໃຫຍ່ທີ່ອ້ອມຕົ້ນພະທາດ
ຫຼວງສີດ້ານ, ໄດ້ແບບດຽວກັນເປັນ. ໃບສີທີ່ອ້ອມຢູ່ຊັ້ນເທິງບົນ
ກາບບົວໃຫຍ່ກໍ່ດັ່ງດຽວກັນ ໄດ້ເອົາຈາກໃບສີທີ່ພະທາດຫຼວງ.
ສ່ວນດວງດອກລວດລາຍອື່ນທີ່ປະດັບຢູ່ທົ່ວໄປຂໍ້ບໍ່ແຈຍລະໂນ, ຂໍ
ກ່າວແຕ່ວ່າ ແມ່ນສີລະປະສະຖາປັດແບບລາວລ້ວນທີ່ມີຢູ່ແຕ່
ສະໄໝບູລານ. ບາງສ່ວນໄດ້ດັດແກ້ເລັກນ້ອຍເປັນລັກສະນະກາວ
ໜ້າປະຢຸກທັນສະໄໝງົດງາມຫຼາຍກວ່າເດີມ. ບໍ່ແມ່ນເອົາມາ
ຈາກຕ່າງປະເທດໃດທັງສິ້ນ ເພາະສີລະປະສະຖາປັດຕະຍະກຳ
ຂອງລາວມີຢູ່ຢ່າງອຸດົມສົມບູນມາກຫຼາຍ ຈົນກາຍເປັນເມືອງປະ
ຫວັດສາດເປັນເມືອງທ່ອງທ່ຽວເຊັ່ນຫຼວງພະບາງເປັນຕົ້ນ.

4. ຄວາມໝາຍ ແລະ ປະໂຫຍດທີ່ໃຊ້.

1. ຈຸດປະສົງ ແລະ ປະໂຫຍດທາດແຫ່ທີ່ຈິດວິນຍານໄດ້ຕັ້ງ
ຂຶ້ນໃນເວລາລືເລີ່ມ ຈົນຕະນາຈະສ້າງອະນຸສອນສະຖານ
ແຫ່ງນີ້ ກໍ່ແມ່ນເພື່ອເປັນທີ່ລະລຶກ, ເພື່ອສະແດງຄວາມ
ກະຕັນຍູກະຕະເວທີຕອບບຸນແທນຄຸນ ແລະ ທັງເຊີດຊູ
ບູຊາດວງວິນຍານຂອງວິລະບູລຸດ ແລະ ວິລະຊົນຂອງຊາດ
ທຸກຍຸກທຸກສະໄໝ, ໄວ້ເປັນແບບຢ່າງອັນສູງສົ່ງ. ແຕ່ດວງ
ວິນຍານເປັນສິ່ງຈັບບໍ່ໄດ້, ເບິ່ງບໍ່ເຫັນຈິ່ງໄດ້ສົມມຸດເອົາ
ແປວໄຟທີ່ໃສສ່ອງຂາວສະອາດລັບລູ້ລັບແລເປັນຄືຕົວແທນ
ຂອງດວງວິນຍານໃຫ້ເຫັນປະຈັກຕາ ເປັນຮູບປະທຳ. ເວ
ລາປະກອບພິທີເຄົາລົບບູຊາຕອບແທນບຸນຄຸນ ກໍ່ຄ້າຍຄືວ່າ
ດວງວິນຍານປະກົດຢູ່ຕໍ່ຕາ, ຄ້າຍຄືເຫັນແວບວັບລັບລອຍ
ຢູ່ໃນດວງໄຟໃສສ່ອງຂຽວບາງຈາງອ່ອນນັ້ນ.

ສະນັ້ນຈຶ່ງຢາກກ່າວວ່າ ຈິດວິນຍານ ແລະ ໝາກ
ຫົວໃຈແທ້ຂອງວັດຖຸປະສົງຂອງ " ປະຕູໄຊ " ນັ້ນແມ່ນ
ຂຶ້ນຢູ່ກັບບ່ອນທີ່ວ່າ " ແປວໄຟ " ນີ້ຫຼາຍກວ່າບ່ອນອື່ນໆ
ທີ່ເປັນວັດຖຸຕົວຕົນປະກອບ ແລະ ປະດັບປະດາ... (ເວ
ລານີ້ " ແປວໄຟ " ທີ່ວ່າຍັງບໍ່ທັນສ້າງສຳເລັດ).

- 2 ມີປ່ອງ " ປະຕູໄຊ " 4 ປ່ອງ. ປ່ອງໜຶ່ງຫັນໜ້າໄປ
ທາງທິດຕາເວັນອອກ, ອີກປ່ອງໜຶ່ງຫັນໄປທາງທິດຕາ
ເວັນຕົກ ລ່ວງໃສ່ລວງຍາວຂອງກະໜົນລ້ານຊ້າງ, ເປັນ
ປ່ອງປະຕູໄຊ ທີ່ໃຊ້ສຳລັບໃຫ້ແກງວະບວນສວນສະໜາມ
ເດີນລອດກ້ອງ, ຈາກປ່ອງຕາເວັນອອກສູ່ປ່ອງຕາເວັນຕົກ
ຢ່າງອົງອາດມີໄຊ ໃນວັນສຳຄັນຂອງຊາດ, ປ່ອງທີ່ສາມ
ຫັນໄປທາງທິດເໜືອ, ປ່ອງທີ່ສີ່ຫັນໄປທາງທິດໃຕ້.
3. ຕໍ່ຈາກ 4 ມູມທີ່ເປັນແຈດ້ານນອກ ແຕ່ລະແຈມີສະນ້ຳ
ສ້າງເປັນຮູບດອກບົວຈູມມີຂອບສູງ, ປາຍດອກບົວແຫຼມຊື້
ອອກນອກ. ຕິດຢູ່ກັບມູມແຈແຕ່ລະມູມມີຮູບພະຍານາກຊູ
ຫົວອົງອາດ ຫ້າວຫັນ ງົດງາມ, ຍົກຫອນຊື້ຟ້າ, ອ້າປາກ,
ພູນ້ຳເປັນນິດນິລັນ. ຕົວພະຍານາກແມ່ນຕົວພະລາຊາ
ແຫ່ງນາກສົມມຸດ, ເປັນເຄື່ອງໝາຍອັນໜຶ່ງຂອງຊາດ
ລາວ . ນ້ຳທີ່ພູອອກເປັນນິດນິລັນຈາກປາກພະຍານາກ
ແມ່ນໝາຍເຖິງກະໂຕເຊື້ອນານາຊີວິດໃນໂລກຈັກກະວານ

ແມ່ນຄວາມຊຸ່ມເຊິ່ງມີຊີວິດອຸດົມສົມບູນຂອງພືດພັນທັນຍາ
ຫານ ແລະ ມະນຸດສັດ, ແມ່ນຄວາມຢູ່ເປັນເປັນສຸກ.
ສ່ວນສະນ້ຳທີ່ເປັນຮູບດອກບົວຈູມນັ້ນ ແມ່ນເປັນດວງດອກ
ໄມ້ເລີດພັນ, ບໍ່ຍົກໄວ້ບູຊາຄາລະວະເປັນນິດນິລັນແກ່ດວງ
ວິນຍານຂອງວິລະຊົນ, ມະຫາວິລະຊົນລາວຜູ້ເລີດເລີມີ
ບຸນຄຸນອະເໝາະນັ້ນຕໍ່ຊາດລາວ.

4. ແຕ່ລະ 4 ມູມຂອງຝາດ້ານນອກ ມີດອກໄມ້ປະດັບເປັນ
ຮູບວັນແລນ, ແລນຕິດມູມຝາດ້ານລະອັນ ຈາກຕີນຝາ
ຮອດປາຍຝາສຸດ ປະຊ່ອງວ່າງໄວ້ສອງຂ້າງ. ຊ່ອງວ່າງ
ນັ້ນມີໄວ້ສຳລັບເປັນບ່ອນຕິດດອກໄຟຟ້າ ປະດັບຍາມລາຕີ
ໃນວັນພິທີບຸນສະເຫຼີມສະຫຼອງສຳຄັນຕ່າງໆ.
5. ມີຂັ້ນໄດອນກົດ 2 ຂັ້ນໄດເພື່ອປະໂຫຍດແກ່ຜູ້ແຂງແຮງ
ປະສົງຈະຍ່າງຂຶ້ນຊັ້ນເທິງດ້ວຍຂາຕົວເອງ, ຄ່ອຍຂຶ້ນຄ່ອຍ
ຊົມສີລະປະສ່ວນຕ່າງໆຂອງແຕ່ລະຊັ້ນ.

ມີຂັ້ນໄດທີ່ເປັນອູ່ໄຟຟ້າ (ລິຟຟ) ຢູ່ຄົນລະແຈກຶງກັນ
ຂ້າມ ເພື່ອປະໂຫຍດແກ່ຜູ້ຕ້ອງການຂຶ້ນໄວ, ບໍ່ເມື່ອຍຂາ,
ບໍ່ຕ້ອງຍ່າງຂຶ້ນ, (ຍັງບໍ່ທັນສ້າງສຳເລັດ).

6. ຂັ້ນຂັ້ນໄດໄປຮອດຊັ້ນ 1. ຊັ້ນ 1 ນີ້ແມ່ນໃຊ້ປະໂຫຍດ
ເພື່ອເປັນຫ້ອງການຮັບໃຊ້ບໍລິການຮັບແຂກທີ່ວ່າໄປ, ເປັນ
ບ່ອນເຮັດການຂອງຄະນະຮັບຜິດຊອບຄຸ້ມຄອງປົກປ້ອງ ຮັກ
ສາຄວາມເປັນລະບຽບປອດໄພ, ອະນຸລັກປົວແປງ ອະນາ
ໄມ. ເປັນບ່ອນວາງສະແດງເຄື່ອງວັດກຸບູຮານ, ເຄື່ອງທີ

ລະນຶກ ເຄື່ອງສິນຄ້າອັນເໝາະສົມມີວັດທະນະທຳ, ເຄື່ອງ
ດື່ມກິນເປັນຍາມຫົວນ້ຳ....

ຂຶ້ນຕໍ່ໄປຮອດຊັ້ນ2 ກໍເປັນບ່ອນສຳຄັນສູງຢຶ່ງອີກບ່ອນ
ໜຶ່ງ, ໝາຍໝັ້ນໃຫ້ເປັນທຳພິພິດທະພັນວິລະບູລຸດ ແລະ
ວິລະຊົນໃນທຸກຍຸກທຸກສະໄໝ, ມີຮູບປັ້ນຮູບແຕ້ມຂອງວິລະ
ມະຫາກະສັດອົງເອກ, ຂອງມະຫາວິລະຊົນ, ຂອງມະຫາ
ບູລຸດລາວຜູ້ຊຶ້ງມະຫາຊົນລາວຍອມຮັບນັບຖື, ມີເຄື່ອງທີ່ລະ
ລຶກໃນຍຸທະສົງຄາມລືຊາປະກົດຕ່າງໆ, ມີລາຍຊື່ກະສັດແລະ
ວິລະຊົນອົງເອກຂອງຊາດ, ມີທຸງໄຊສະເຫຼີມພົນທີ່ຜ່ານ
ສະໜາມລົບອົງອາດຊ້າເຊັ່ນກັນໃນຍຸກສະໄໝຕ່າງໆ.

7. ຍອດຊໍ່ຟ້າ. ຂຶ້ນຮອດຊັ້ນສຸດເປັນຫຼັງຄາພຽງເປັນບ່ອນຕັ້ງ
ຂອງຍອດຊໍ່ຟ້າ ຫ້າຍອດ ແຕ່ລະຍອດກໍ່ສ້າງຕາມສະຖາ
ປັດຕະຍະສິນລາວ ເປັນຊໍ່ເປັນຊັ້ນເປັນຜາສາດລາຊະມົນ
ທຸນມີຍອດປາຍແຫຼມຊໍ່ຟ້າທຳລິມນະພາກາດ. ຍອດຊໍ່ຟ້າ
4 ຍອດ ສູງຫໍ່ກັນ, ຕັ້ງຢູ່ 4 ແຈຂອງຫຼັງຄາມີປ່ອງປະ
ຕູຍອດລະໜຶ່ງປ່ອງຕໍ່ໃສ່ຫົວຂັ້ນໄດ 2 ຂັ້ນໄດ ແລະ ອູ່
ໄຟຟ້າ 2 ອູ່ ເປັນທາງຂຶ້ນສູ່ຊັ້ນສຸດ. ຍອດຊໍ່ຟ້າຍອດທີ 5
ຕັ້ງຢູ່ໃຈກາງ, ໃຫຍ່ ແລະ ສູງກວ່າຍອດອື່ນ, ມີທາງຂຶ້ນ
ສູ່ຫໍຄອຍອີກຊັ້ນໜຶ່ງ, ມີກ້ອງສ່ອງທາງໂກຕິດຕັ້ງຢູ່ ເພື່ອ
ຮັບໃຊ້ຜູ້ຕ້ອງການຊົມທິວທັດຮອບດ້ານ ຂອງນະຄອນວຽງ
ຈັນເບື້ອງບົນ.

ຍອດຊໍ້ຟ້າ 5 ຍອດ ມີຈິດໃຈເນື້ອໃນຄວາມໝາຍການ
ເມືອງທີ່ເຈາະຈົງບົ່ງໝາຍເອົາຫຼັກ " ປັນຈະສິລາ " ເປັນແຜນ
ການນຳຊີວິດທາງໃຫ້ແກ່ນັກການເມືອງໃນການປົກຄອງປະເທດ
ໄພ່ຟ້າປະຊາກອນໃຫ້ຢູ່ເປັນເປັນສຸກ, ປາດສະຈາກໄພ, ທຸກ,
ໂສກ, ອະຍຸຕິທຳ.... ແມ່ນຫຼັກ 5 ປະການຂອງການບໍລິຫານ
ແຜ່ນດິນຕາມຫຼັກພຸດທະທຳສາຍກາງ, ປຸງມັດໄມຕິ, ສີ
ສັນ, ກຸງດສັກສີຈະເລີນຮຸ່ງເຮືອງຖາວອນ. ນັ້ນຄືຄວາມໝາຍ
ທາງການເມືອງຂອງປະຕູໄຊ ອັນເປັນຄວາມໝາຍອີກຄວາມ
ໝາຍໜຶ່ງ.

ອະນຸສາວະລີປະຕູໄຊແຫ່ງນີ້ ເມື່ອສ້າງເສັດລຽບລອຍຈະ
ມີນ້ຳໜັກລວມທັງໝົດປະມານຫົກພັນ (6000) ຕັນແລະ
ຈະໃຊ້ງົບປະມານກໍ່ສ້າງປະມານຫົກສິບສາມ (63) ລ້ານກີບ
ໃນສະໄໝນັ້ນ. ທັງນີ້ຕາມຕົວເລກຄຳນວນຂອງກົມກໍ່ສ້າງກອງ
ທັບເບິ່ງນັ້ນ.

ທັງໝົດທີ່ກ່າວເທິງນີ້ລວມກັນ ລ້ວນແຕ່ເປັນຂໍ້ມູນຄວາມ
ຈິງດ້ານສະຖາປັດຕະຍາສິນກໍ່ສ້າງ, ທັງບອກຄວາມໝາຍແລະ
ປະໂຫຍດໃຊ້ການຂອງປະຕູໄຊ ແລະ ກໍ່ແມ່ນຂໍ້ມູນເງື່ອນໄຂ
ລ້ວນທີ່ໄດ້ອະທິບາຍສູ່ອະນະກຳມະການຟັງ ໃນວັນປະຊຸມພິຈາ
ລະນາຕັດສິນຊື້ຂາດໃຫ້ປະຕູໄຊ ໄດ້ຮັບລາງວັນຊະນະເລີດໃນ
ການປະກວດແຂ່ງຂັນກັນທົ່ວພະລາຊະອານາຈັກ ໃນສະໄໝ
ນັ້ນ.

ພາກທີ III

ການຈັດຕັ້ງ ແລະ ແຕ່ງຕັ້ງໜ້າທີ່ທາງ ລາຊະການໃນການກໍ່ສ້າງອະນຸສາວະລີ " ປະຕູໄຊ "

ຈາກຈົນຕະນາຍານລິເລີ່ມ ຂອງບຸກຄົນຜູ້ເປັນເຈົ້າການ, ຄວາມຄິດ ແລະ ແຜນການກໍ່ສ້າງອະນຸສາວະລີວິລະຊົນນິລະນາມ ກໍ່ໄດ້ຜັນຂະຫຍາຍຂຶ້ນເປັນກິດການທາງລາຊະການຂອງຊາດ, ຂອງແຜ່ນດິນ. ມີເອກະສານລາຊະການເປັນຂະບວນຫຼາຍສະບັບຢືນຢັນ ແລະ ກໍາກັບຄວບຄຸມການກໍ່ສ້າງເລີ່ມແຕ່ວັນຕັ້ງຕົ້ນ ແລະ ຕໍ່ມາຕະຫຼອດ. ຈຳນວນໜຶ່ງຂອງເອກະສານທາງລາຊະການທີ່ລວບລວມໄດ້ມີດັ່ງນີ້ :

1. ຄໍາສັ່ງລາຊະການເລກທີ 00624/ກສກ/41 ລົງວັນທີ 26 /2/1957, ຂອງຫົວໜ້າກົມເສນາທິການກາງກອງທັບ.
ເລື່ອງ : ສະເໜີຮູບອະນຸສາວະລີ
2. ຈົດໝາຍຂອງລັດຖະມົນຕີຊ່ວຍວ່າການກະຊວງປ້ອງກັນປະເທດ ເລກທີ 1078/ປ.ທ.ຜ.ສ. ລົງວັນທີ 23/7/1959 ສົ່ງເຖິງຫົວໜ້າກົມໂຍທາທະຫານ ແລະ ຫົວໜ້າກົມສັນພາວຸດ (ບຸທະສຳພາລະ).

ເລື່ອງ : ການສ້າງອະນຸສາວະລີນັກຮົບເກົ່າ.

3. ຄວາມພິຈາລະນາຂອງພັນເອກ ທຳ ໄຊຍະສິດເສນາ ລົງ
ວັນທີ 6/5/1967 ສະເໜີຕໍ່ລັດຖະມົນຕີກະຊວງປ້ອງ
ກັນປະເທດຊຶ່ງເຫັນດີອະນຸມັດຕາມສະເໜີ.

ເລື່ອງ : ສະເໜີແຕ່ງຕັ້ງຄະນະກຳມະການສາມຄະນະ
ເພື່ອບໍລິຫານ ແລະ ຄວບຄຸມການກໍ່ສ້າງອະ
ນຸສາວະລີ.

ອັນມີ : — ກຳມະການກາງ ອະນຸສາວະລີ.
 — ກຳມະການກຳກັບການເງິນ.
 — ກຳມະການກຳກັບການກໍ່ສ້າງ.

4. ດຳລັດກະຊວງ ຂອງກະຊວງປ້ອງກັນປະເທດ, ເລກທີ
216/ປທ. ລົງວັນທີ 22/5/1967.

ເລື່ອງ : ແຕ່ງຕັ້ງຄະນະກຳມະການຂັ້ນສາມຄະນະເພື່ອ
ບໍລິຫານງານ ແລະ ຄວບຄຸມການກໍ່ສ້າງອະ
ນຸສາວະລີ.

ຫຼັງຈາກການແຕ່ງຕັ້ງນັ້ນແລ້ວ ສາມຄະນະກຳມະການ
ດັ່ງກ່າວໄດ້ເຄື່ອນໄຫວປະຕິບັດໜ້າທີ່ຮັບຜິດຊອບ, ຄືໄດ້ພິຈາລະ
ນາຂັ້ນແຜນການວາງຂໍ້ມູນ, ອັນເປັນເງື່ອນໄຂລະອຽດດ້ານສະ
ຖາປັດຕະຍະກຳສິລະປະຕາມຫຼັກວິຊາການເຕັກນິກທັນສະໄໝ
ຕື່ມຂຶ້ນອີກດັ່ງນີ້ຄື :

1. ຄຳນວນນ້ຳໜັກອັນເປັນບໍລິມາດທັງໝົດ ຂອງອະນຸສາວະ
ລີ.

2. ວິໄຈຄົ້ນຄວ້າດ້ານທໍລະນີສາດພື້ນທີ່ດິນບ່ອນຈະສ້າງ.
3. ຄຳນວນຫາປະລິມານຄອນກຼີດທັງໝົດຂອງອະນຸສາວະລີ.
4. ຄັດເລືອກເອົາອຸໄຟຟ້າຂັ້ນລົງແບບໜຶ່ງ ແລະ ວາງແຜນກໍ່ສ້າງຕິດຕັ້ງ.
5. ຮູບແຜນຜັງລະອຽດ ດ້ານສີລະປະປະດັບປະດາລວດລາຍ ແລະ ລາຍດອກ.
6. ຮູບແຜນກໍ່ສ້າງດ້ານຕັດຜ່າກາງ.
7. ຮູບແຜນຜັງເຈາະຫຼຸມ ເພື່ອຕອກເສົາເຂັ້ມຄອນກຼີດຊິມັງ 16 ເສົາ ໃຫ້ສາມາດຮອງຮັບນ້ຳໜັກທັງໝົດຂອງອະນຸສາວະລີທີ່ຄຳນວນໄດ້ 6000 ໂຕນ.
8. ຮູບແຜນຜັງຄານຄອນກຼີດ (ຂາງ) ເພື່ອກໍ່ຕັ້ງຕີນກຳແພງຝາພະນັ່ງທຸກດ້ານ.
9. ຮູບແຜນຜັງສ້າງອຸໂມງ ແລະ ຂັ້ນໄດຂັ້ນ.
10. ຮູບແຜນຜັງຕິດຕັ້ງສາຍໄຟ, ເຄື່ອງຈັກ ແລະ ດອກໄຟປະດັບ.

ງົບປະມານການໃຊ້ຈ່າຍ ໃນການກໍ່ສ້າງອະນຸສາວະລີໃຫ້ ແລ້ວເສັດທຸກສ່ວນຕັ້ງໄວ້ປະມານ 63,000,000 (ຫົກສິບສາມ ລ້ານກີບ) ເງິນກີບເວລານັ້ນມີຄ່າສູງ ທຽບໃສ່ເງິນດອນລາສະ ຫະລັດອະເມລິກາແມ່ນ 1 ດອນລາຕໍ່ 35 ກີບ.

ບັນຫາການເງິນມີການຝຶດເຄື່ອງ ແລະ ສັບສິນສົມຄວນ ເພາະວ່າອະນຸສາວະລີ ມີລັກສະນະເປັນທັງຂອງລັດແລະຂອງ ມະຫາຊົນລວມກັນ. ເງິນສ່ວນໜຶ່ງມາຈາກມະຫາຊົນ. ຈຶ່ງມີ

ການຈັດຕັ້ງແບບມະຫາຊົນ ເພື່ອຫາເງິນລາຍໄດ້ເຂົ້າສົມທົບກັນ ເມື່ອການເງິນບໍ່ສະດວກການກໍ່ສ້າງກໍ່ບໍ່ສະດວກດຳເນີນໄປແບບບໍ່ ສືບຕໍ່ເນື່ອງ, ເລີ່ມຕົ້ນແຕ່ປີ 1957 - ປີ 1960 ມີລັດຖະປະ ຫານເກີດຂຶ້ນມີຜົນໃຫ້ການກໍ່ສ້າງຢຸດເຊົາຫຼາຍປີ. ຮອດປີ 1966 1967 ຈຶ່ງໄດ້ເອົາຈົງເອົາຈັງຄືນໃໝ່.

ການກຳນົດເວລາໃນການກໍ່ສ້າງ ຈຶ່ງບໍ່ສາມາດກຳນົດໄດ້ ແນ່ນອນ. ຈົນກະທັ້ງເວລານີ້ກໍ່ຍັງບໍ່ແລ້ວໝົດທຸກພາກສ່ວນ, ຄົງຍັງເຫຼືອບໍ່ແລ້ວອີກປະມານ 10% (ສິບເປີເຊັນ) ສ່ວນ ທີ່ແລ້ວແສ້ດໄປເປັນໂຄງໃຫຍ່ປະມານ 90% (ເກົ້າສິບເປີເຊັນ).

ອັນຄວາມຮັບຜິດຊອບຈຳເພາະ ຂອງກົມກໍ່ສ້າງກອງທັບນັ້ນ ແມ່ນສະເພາະອອກແບບແຜນຜັງ ດ້ານວິຊາການເຕັກນິກສາ ກົນ ເພື່ອເຫຫຼອມຄອນກຼີດເສີມເຫຼັກໃຫ້ໄດ້ຕາມຂະໜາດຕາມ ແບບເພດຊົງຊຶ່ງຮູບແຜນຜັງ ແລະ ຫຸ້ນຈຳລອງທີ່ຊະນະເລີດໄດ້ ກຳນົດແລະ ຈຳກັດໄວ້ລະອຽດຖືກ້ວນລຽບລ້ອຍແລ້ວທຸກພາກສ່ວນ ລວມທັງລາຍດອກປະດັບປະດາດ້ວຍ. ຕໍ່ຈາກນັ້ນກໍ່ແມ່ນທຳການ ກໍ່ສ້າງຕາມໜ້າທີ່ ແລະ ຕາມຮູບແຜນຜັງ.

ເອກະສານທາງລາຊະການຍິ່ງບອກວ່າ ໃນທາງໄລຍະການກໍ່ ສ້າງຍັງມີພັນເອກ ທຳ ໄຊຍະສິດເສນາ ເປັນຜູ້ຕິດຕາມຄວບ ຄຸມກຳກັບຊັ້ນນຳ ເພື່ອໃຫ້ໄດ້ຕາມແບບທີ່ກຳນົດ.

ໃນການປະດັບປະດາດ້ວຍລວດລາຍ ສິລະປະອັນວິຈິດງົດ ງາມນັ້ນ ບ່ອນຈະລິມນາຍຊ່າງດ້ານວິຈິດສິນຜູ້ມີພອນສະຫວັນ ຜູ້ໜຶ່ງບໍ່ໄດ້, ຜູ້ນັ້ນຄື : ທ້າວ ຈັນມີ ຫຼື ທ້າວ ຊຳນານ (ຊື່

ໃໝ່). ຊຶ່ງປະຕິບັດໜ້າທີ່ພາຍໃຕ້ການຄວບຄຸມແຜນນຳຢ່າງ
ໃກ້ສິດຂອງພັນເອກ ທຳ ໄຊຍະສິດເສນາ.

ນອກຈາກນັ້ນ ການກໍ່ສ້າງຍັງໄດ້ລະດົມເອົາຜຽງງານມະ
ຫາຊົນຫຼາຍສົມຄວນອັນມີຊ່າງວິຈິດສິນ ຊ່າງເຕັມ ຊ່າງຂວັດ
ຊ່າງກໍ່ສ້າງສະຖາປັດຕະຍາກຳ.... ຈາກຊົນຊັ້ນຊົນເຜົ່າຜູ້ຊຳນິ
ຊຳນານມີສິນປານິດ ລະອຽດມີຫົວຄິດປະຕິດສ້າງມີປະສົບການ
ບາວນານເຂົ້າຊ່ອຍປະສົມປະສານວຽກງານ ຕະຫຼອດເວລາໃນ
ໄລຍະລັດຖະບານປະສົມສາມຝ່າຍ ອັນໝາຍເຖິງການລວມລາວ
ເພື່ອສັນຕິພາບ ແລະ ສາມັກຄີປອງດອງຊາດ. ລວມແລ້ວແມ່ນ
ມີລັກສະນະມະຫາຊົນກວ້າງຂວາງທົ່ວປະເທດ.

ໃໝ່ໆ ນີ້ຄື ວັນທີ 22 ພຶດສະພາ 1995 ກະຊວງຖະ
ແຫຼງຂ່າວແລະ ວັດທະນາທຳດ້ວຍຄວາມສະຫຼາດສ່ອງໃສເຫັນ
ການໄກ ໄດ້ອອກຮ່າງການສະບັບໜຶ່ງໝາຍເລກທີ 637/ຖ.ວ.
ກ່ຽວກັບປະຕູໄຊ ຊຶ່ງເນື້ອໃນລະອຽດຄົບຖ້ວນມີດັ່ງນີ້ :

ເລຂາທິການ

ເລກທີ 637/ຖ.ວ

ເຖິງ : ບັນດາກະຊວງ, ອົງການທຽບເທົ່າ,
ກຳແພງນະຄອນ, ແຂວງຕ່າງໆແລະ
ເຂດພິເສດໃນທົ່ວປະເທດ.

ອີງຕາມດຳລັດຂອງລັດຖະມົນຕີສະບັບເລກທີ 174/ນຍ,
ລົງວັນທີ 13/11/1993 ທີ່ຮັບຮອງເອົາບູຮານສະຖານ, ບາງ
ຕົວເມືອງເກົ່າແກ່ ແລະ ຮ່ອງຮອຍປະຫວັດສາດຈຳນວນ 9
ແຫ່ງ ໃຫ້ເປັນມໍລະດົກຂອງຊາດ ແລະ ໃຫ້ກະຊວງຖະແຫຼງ
ຂ່າວ ແລະ ວັດທະນາທຳສືບຕໍ່ຄົ້ນຄວ້າບູຮານສະຖານ ແລະ
ຮ່ອງຮອຍປະຫວັດສາດຫຼາຍແຫ່ງຕື່ມອີກຂຶ້ນເປັນມໍລະດົກ ຂອງ
ຊາດ ແລະ ຂອງທ້ອງຖິ່ນ.

ໂດຍເຫັນວ່າສິ່ງປຸກສ້າງເປັນລັກສະນະປະຕູໄຂງ (ຜ່ານ
ມາເຄີຍເອີ້ນກັນວ່າ : ອະນຸສາວະລີ) ທີ່ຕັ້ງຢູ່ສ່ວນສາທາລະ
ນະຕໍ່ໜ້າສຳນັກງານນາຍົກ ໃນປັດຈຸບັນເປັນສະຖານທີ່ແຫ່ງ
ໜຶ່ງທີ່ສະສົມສີໄມ້ລາຍມືອັນມີຄ່າຂອງບັນດານາຍຊ່າງລາວ ຊຶ່ງ
ຊາວນະຄອນຫຼວງວຽງຈັນ, ແຂກຄົນມາຈາກແຂວງຕ່າງໆແລະ
ຊາວຕ່າງປະເທດມີຄວາມສົນໃຈຕໍ່ຊື້ອັນແທ້ຈິງ ຂອງສະຖານທີ່
ດັ່ງກ່າວ.

ກະຊວງຖະແຫຼງຂ່າວ ແລະ ວັດທະນະທຳຈຶ່ງຕົກລົງໃສ່ຊື່
ໃຫ້ສະຖານທີ່ ທີ່ກ່າວມານີ້ວ່າ : " ປະຕູໄຊ " ນັບແຕ່ນີ້

ອອກຮ່າງການນີ້ເປັນຕົ້ນໄປ. ສາເຫດທີ່ພາໃຫ້ໃສ່ຊື່ວ່າ ປະຕູໄຊ ເນື່ອງຈາກວ່າ ຮູບລັກສະນະຂອງສິ່ງປຸກສ້າງນັ້ນແມ່ນປະຕູໄຊຄື ຊາວໂລກເຂົາເຄີຍສ້າງມາ. ພິເສດສະຖານທີ່ແຫ່ງນີ້ໄດ້ເປັນປະ ຕູຜ່ານໄປເຕົ້າໂຮມແຫ່ງຂະບວນກັນຢູ່ເດີມພະທາດຫຼວງ ເພື່ອ ຍຶດອຳນາດໃນວັນທີ 23/8/1975 ຂອງຊາວນະຄອນຫຼວງ ວຽງຈັນ ແລະ ທັງເປັນປະຕູຜ່ານຂອງຊາວນະຄອນຫຼວງວຽງ ຈັນ ແລະ ຕົວແທນຂອງເຂດເຂດຕ່າງໆ ໃນທົ່ວປະເທດໄປ ເຕົ້າໂຮມກັນຢູ່ເດີມພະທາດຫຼວງເພື່ອສະເຫຼີມສະຫຼອງໄຊຊະນະ ຂອງການຍຶດອຳນາດໃນທົ່ວປະເທດ ແລະ ສະຖາປະນາສາທາ ລະນະລັດ ປະຊາທິປະໄຕ ປະຊາຊົນລາວ ຂຶ້ນຢ່າງມີໄຊນັບແຕ່ ວັນທີ 2 ທັນວາ 1975 ເປັນຕົ້ນມາ.

ດ້ວຍເຫດນີ້ຈຶ່ງຮ່າງມາຍັງບັນດາກະຊວງ, ອົງການທຽບ ເທົ່າກຳແພງນະຄອນວຽງຈັນ, ແຂວງຕ່າງໆ ແລະເຂດພິເສດ ໃນທົ່ວປະເທດຈົ່ງຮັບຮູ້ ແລະ ເຜີຍແຜ່ໃຫ້ພະນັກງານ – ລັດ ກະກອນ, ທະຫານ, ຕຳຫຼວດ ແລະ ປະຊາຊົນທີ່ຢູ່ໃນຂົງເຂດ ຫຼື ທ້ອງຖິ່ນຕົນໄດ້ຮັບຊາບຢ່າງທົ່ວເຖິງຕາມນີ້ດ້ວຍ.

ວຽງຈັນ, ວັນທີ 22 ພຶດສະພາ 1995

ລັດຖະມົນຕີກະຊວງຖະແຫຼງຂ່າວແລະວັດທະນະທຳ.

ຈະຢ່າງໃດກໍຕາມ, ໂດຍທີ່ໄປແລ້ວທຸກວັນນີ້, ສະພາບ
ເພດຊົງ, ຊວດຊົງ, ລວດລາຍ, ລາຍດອກປະດັບປະດາ ຜະ
ອື່ນໆ, ເມື່ອເບິ່ງສ່ວນໃຫຍ່ຈາກພາຍນອກກໍ່ເຫັນໄດ້ຄືວ່າແລ້ວ
ເສັດລຽບລອຍໄປແລ້ວ, ເປັນອະນຸສອນສະຖານປາກົດແກ່ຕາຜູ້
ຊົມ ຜະ ນັກທ່ອງທ່ຽວຢ່າງອົງອາດທະນົງສີ, ວົດງາມເປັນ
ເອກະລັກຂອງລາວ, ຈະຫາບ່ອນອື່ນໃດມາປຽບປານໄດ້ຍາກ.
ກາຍເປັນຄ້າຍຄືດວງມະນີອີກດວງໜຶ່ງ ເອ້ປະດັບປະດານະຄອນ
ທານີແຫ່ງນີ້, ບໍ່ນ້ອຍໜ້າຕໍ່າຕາແກ່ນະຄອນຫຼວງອື່ນໃດໃນຊົກ
ໂລກສ່ວນນີ້, ເປັນຂອງຂວັນເປັນມໍລະດົກສືບຕໍ່ໄປ.

ຜະ ຜະຕຸປີ 1969 ເປັນຕົ້ນມາ ການເດີນຂະບວນສວນ
ສະໝາມເປັນທາງການເນື່ອງໃນວັນບຸນຕ່າງໆ ໃຕ້ລະບອບລາ
ຊາທິປະໄຕສະໄໝນັ້ນ ກໍ່ໄດ້ແຕ່ງຕັ້ງເປັນແຖວຍາວຍືດລອດ
ກ້ອງປະຕູໄຊແຫ່ງນີ້ໄປ ຜະ ດັ່ງຜົງການຂອງທ່ານລັດຖະ
ມົນຕີຖະແຫຼງຂ່າວ ຜະ ວັດທະນະທຳໄດ້ກ່າວໄວ້, ຂະບວນ
ມວນຊົນເພື່ອຍຶດອຳນາດຢູ່ວຽງຈັນໃນວັນທີ 23/8/1975, ຂະ
ບວນຊາວນະຄອນວຽງຈັນ ຜະ ຕົວແທນປະຊາຊົນຂດ
ແຂວງຕ່າງໆ ທົ່ວປະເທດເພື່ອສະຫຼອງໄຊຊະນະແຫ່ງການສະ
ຖາປະນາ ສ.ປ.ປ.ລາວ ກໍ່ລ້ວນແຕ່ໄດ້ເດີນຜ່ານປະຕູໄຊນີ້ໄປ.
ຈົນມາຮອດປີ 1976 ການສວນສະໝາມຈຶ່ງປ່ຽນບ່ອນໄປກະທຳ
ຢູ່ເດີນທາດຫຼວງ ຕໍ່ໜ້າອະນຸສາວະລີນັກຮົບນິລະນາມແຫ່ງໃໝ່
ທີ່ພັກ ຜະ ລັດເຮົາໄດ້ສ້າງຂຶ້ນ.

ປະຕູໄຊກາຍເປັນສູນທ່ອງທ່ຽວຢັ້ງມຸຊົມ ອີກແຫ່ງໜຶ່ງຂອງ

ລາວ, ດູດດຶງເອົາລາຍໄດ້ເຂົ້າປະເທດໄດ້ສ່ວນໜຶ່ງ. ນັກທ່ອງ
ທ່ຽວ, ກ່ອນຈະເຂົ້າເຖິງພະທາດຫຼວງ ແລະ ອະນຸສາວະລີພະ
ບາດສິມເດັດພະເຈົ້າໄຊເຊດຖາມະຫາລາຊາ ທີ່ເດີນທາງຂ້າມ
ຂົວແມ່ນ້ຳຂອງມາ, ທຸກຄົນແມ່ນໄດ້ແວະຊົມປະຕູໄຊຢ່າງອີ່ມ
ໃຈກ່ອນ, ແລ້ວຈຶ່ງເດີນໜ້າກາຍໄປສູ່ພະທາດຫຼວງ. ຮູບແລະກິຕິ
ສັກຂອງປະຕູໄຊໄດ້ແຜ່ກະຈາຍໄປກວ້າງຂວາງທົ່ວໂລກ, ເປັນກຽດ
ແລະສັກສີຂອງມະຫາຊົນຊາວລາວທຸກຄົນ ທີ່ເປັນເຈົ້າຂອງລວມ
ກັນໄປແລ້ວ. ແມ່ນຄວາມພາກພູມໃຈ ແລະຊື່ນຊົມອວດອົ່ງຊົງ
ສີຂອງລາວເຮົາທຸກຄົນ.

ພາກທີ IV

ທັດສະນະຂອງຕ່າງປະເທດຕໍ່ປະຕູໄຊ

ກ່ອນອື່ນໝົດຂໍອະນຸຍາດເຊີນເອົາວາທະໂວຫານ ຂອງນັກການເມືອງສຳຄັນຜູ້ໜຶ່ງຂອງປະເທດໄທມາອ້າງ. ທ່ານຜູ້ນັ້ນໃນການນະເປັນນາຍົກລັດຖະມົນຕີ ໄດ້ເດີນທາງມາຢ້ຽມຢາມສັນທະວະໄມຕິລາຊະອານາຈັກລາວເມື່ອກ່ອນຢ່າງເປັນທາງການ. ເມື່ອກັບຄືນໄປເຖິງກຸງເທບມະຫານະຄອນ, ໄດ້ຂຽນບົດຄວາມຊົມເຊີຍຍິ່ງຂອງປະຕູໄຊຂອງລາວລົງໃນໜັງສືພິມ " ໄທລັດ " ວ່າ :
" ອານຸສາວະລີປະຕູໄຊທີ່ວຽງຈັນ ເປັນໜຶ່ງບໍ່ມີສອງໃນພາກຕາເວັນອອກສຽງເໜືອຂອງເອເຊຍ ". ເປັນການຕີລາຄາສູງຢຶ່ງໃຫ້ແກ່ອານຸສາວະລີແຫ່ງນີ້, ເປັນການໃຫ້ຄວາມສຳຄັນເດັ່ນແກ່ສະຖາປັດຕະຍະສິນລາວ, ເປັນການໃຫ້ກຽດຍິ່ງຂອງແກ່ຜູ້ລິເລີ່ມອອກແບບ ແລະ ຜູ້ກໍ່ສ້າງ ແລະ ແກ້ລາວທັງຊາດທີ່ໜ້າພາກພູມໃຈ.

ຕໍ່ຈາກນັ້ນ, ຂໍຖອດເອົາບົດຂຽນບາງຕອນຂອງນັກຂຽນອັງກິດ ແລະ ອາເມລິກັນ ຈາກໜັງສືພິມ " ຊັ້ນເດມາກາຊິນ " (ຂອງ " ບັງກອກໂປສຕ໌ " ແຫຼ່ງ 28, ເລກທີ 53, ອອກວັນທີ 23 ກຸມພາ 1969) ມາໃຫ້ອ່ານດັ່ງນີ້ :

— " ເຖິງຢ່າງໃດກໍຕາມ, ແຕ່ລະຊາດກໍຕ້ອງມີອານຸສອນສະຖານຂອງຕົນເອງໄວ້ສະກົດເຕືອນໃຈ ແລະ ອານຸສາວະລີ

ປະຕູໄຊທີ່ອຸທິດແກ່ຜູ້ທີ່ເສຍສະລະຊີວິດແຫ່ງນີ້.... ກໍ່ມີຂັ້ນຜູ້ລ້ວ
ໃນນະຄອນຫຼວງວຽງຈັນ, ເພື່ອສະກຸດສະກຽນຢູ່ປືນນານສືບໄປ,
ແມ່ນວ່າຄົນທັງຫຼາຍຈະມັກ ຫຼື ບໍ່ມັກມັນກໍ່ຕາມ .

— " ເວົ້າໃນຂັ້ນພື້ນຖານ ການສານປະສົມເອົາລົງລາຍ
ລາວເຂົ້າກັບລາຍລົງຕ່າງປະເທດຄັ້ງນີ້ ກໍ່ໄດ້ທຳໃຫ້ໂຄງສ້າງອະນຸ
ສາວະລີນີ້ມີຄວາມງາມເປັນສະເໝ, ທີ່ລ່ວງເກີນກາຍຄົນອື່ນ
ແນວໃດແນວໜຶ່ງຢູ່ ແລະ ກໍ່ສະທ້ອນໄດ້ຢ່າງຖືກຕ້ອງຄັກແນ່
ໃຫ້ເຫັນການສັງເຄາະເຂົ້າກັນໄດ້ ຂອງບັນດາທາດແທ້ຕ່າງປະ
ເທດກັບທາດແທ້ດັ່ງເດີມຂອງທ້ອງຖິ່ນພື້ນເມືອງລາວ ຊຶ່ງຜູ້ໃດກໍ່
ເຫັນປະຈັກແຈກສາຍຕາຢູ່ຜູ້ຜູ້ໃດໃນການວິວັດວັດທະນາທຳ ຂອງ
ລາວສະໄໝນີ້. ການສັງເຄາະເຂົ້າກັນນີ້ ຫາກແມ່ນຈະຍັງບໍ່
ອາດຮາບຮຽບນີ້ມນວນດີເທີ້ອ, ແຕ່ຢາກເວົ້າຢ່າງມີຄວາມຫວັງ
ວ່າອັນວ່າການສຸກຕັ້ງຕົ້ນເຕັມນັ້ນ ກໍ່ຍອມຈະເກີດຂຶ້ນລຸນຫຼັງການ
ແກ່ເຫື່ມເປັນທຳມະດາ. ໃນທັດສະນະຂອງຂ້າພະເຈົ້າ, ອານຸສາ
ວະລີນີ້ແມ່ນເປັນຂອງຮັບເອົາໄດ້. ມັນໂກກັນຫຼາຍຢຶ່ງກວ່າບັນ
ດາແບບແຜນຜັງທັງຫຼາຍ ທີ່ໄດ້ກໍ່ສ້າງສຳເລັດມາຜູ້ຜູ້ຫຼາຍ
ຕໍ່ຫຼາຍກ່ອນມັນ....

— " ເຖິງຢ່າງໃດກໍ່ຕາມ, ອັນສະເໝ່ຄວາມງາມພິສະ
ດານ ທີ່ເປັນເອກະລັກຄຸນສົມບັດ ຂອງອະນຸສາວະລີແຫ່ງນີ້ອາດ
ສາມາດຂະຫຍາຍຍ້າຍຍັບຂຶ້ນເປັນບັນເຈົດເລີດລອຍໄດ້ ຖ້າຫາກ
ວ່າມັນຖືກທາສີເຈົ້າສິດໃສສິດໃສໜຶ່ງ, ຈະແມ່ນສີຂາວ ຫຼື ບໍ່
ດັ່ງນັ້ນຈະແມ່ນສີປະສົມຂອງບັນດາແວວສີແສງອ່ອນໆ ທີ່ຈະທຳ

ໃຫ້ເກີດຜົນໃຫ້ມັນຄ້າຍຄືກັນກັບເນື້ອຫີນອ່ອນ. ລັກສະນະພາຍ
ນອກແບບສີຂີ້ເກົ່າຂອງປະທາຍໃນປັດຈຸບັນຂອງມັນ ແມ່ນອີ່ມຄັ້ມ
(ບໍ່ຮຸ່ງເຮືອງເຫຼືອງເຫຼື້ອມປານໃດ) ”.

— “ ການສານປະສົມຕາເວັນຕົກກັບຕາເວັນອອກເຂົ້າ
ກັນ, ອັນມີທັງຝັ່ງ ທັງລາວ, ທັງເກັກ (ເສົາກົມມົນຄໍ້າໜ້າ
ມຸກເປັນປ່ອງປະຕູສີ່ປ່ອງຈຳນວນ 8 ເສົາ), ທັງອິນເດຍ(ຍອດ
ຊໍຟາ 5 ຍອດ ແບບຕາດຊະມາຣານຫີນອ່ອນ ສີຂາວປອດຢູ່
ນະຄອນນິວແດນລີຂອງອິນເດຍ) ອອກມາໃນຮູບໃໝ່ປະຢາກ,
ວິຈິດພິສະດານອົງເອກ ສວຍງາມ, ທັງສະຫງ່າ, ທັງກ້າວໜ້າ,
ວິວັດ, ວິຈິດສິນ, ແຕກຕ່າງກວ່າທຸກອາຄານທີ່ກໍ່ສ້າງມາ
ກ່ອນໃນເມືອງລາວ ”.

ທີ່ອ່ານມາເທິງນີ້ແມ່ນບົດຂຽນຂອງຊາວຕາເວັນຕົກທີ່ຍອມ
ຮັບເອົາຄວາມສຳເລັດ ຂອງສິລະປະປັດຕະຍະກຳທີ່ວິຈິດງົດງາມ.
ເປັນການໃຫ້ກຽດ ໃຫ້ຄວາມສຳຄັນລະອຽດເລິກແລບແກ່ຈົນຕະ
ນະການບຸກເບີກ, ລິເລີ່ມຂອງຜູ້ອອກແບບທີ່ສ້າງທີ່ຊະນະເລີດ,
ຂອງຄວາມສຳເລັດທີ່ຍັງບໍ່ທັນແລ້ວບໍລິບູນທຸກສ່ວນ.

ຊາວປີຜ່ານໄປ ການກໍ່ສ້າງຍັງບໍ່ທັນໄດ້ສືບຕໍ່. ແຕ່ທີ່ເຫັນ
ກັບຕາຢູ່ໃຈກາງກະໝົນລ້ານຊ້າງທຸກວັນນີ້ກໍ່ນັບໄດ້ວ່າເປັນສິ່ງປະ
ດັບປະດານະຄອນຫຼວງຂອງລາວໄດ້, ບໍ່ນ້ອຍໜ້າຕຳຕາຜູ້ໃດ,
ກ້າວໜ້າກວ້າງໄກ, ທັນກັບຄວາມຕ້ອງການ, ທັນກັບການເວ
ລາ, ທັນກັບສະພາບແວດລ້ອມຂອງສັງຄົມທີ່ຮຸກຮ້ອງຫາຂອງ
ໃໝ່ທີ່ສວຍສົດງົດງາມ, ວິຈິດພິສະເໜຫາເລື້ອຍໄປ. ບັດນີ້ຊື່ສຽງ,

ຮູບ, ກິຕິສັກຂອງປະຕູໄຊໄດ້ແຜ່ກະຈາຍໄປທົ່ວເມືອງລາວ, ທົ່ວ
ທຸກຂົງເຂດໃກ້ໂຄງ, ທົ່ວໂລກ; ໄດ້ຍົກຄວາມທະນົງອົງອາດ,
ຄວາມພາກພູມໃຈ, ກຽດສັກສີກີກກ້ອງ, ຄວາມວິຈິດງົດງາມມີສະ
ເໝ່ລອຍເລີດໃຫ້ແກ່ທານີນະຄອນວຽງຈັນໄປແລ້ວ.

ການເຂົ້າກັນໄດ້ຢ່າງພິສະດານ ຂອງວິຈິດສິນຕາເວັນຕົກ
ກັບຕາເວັນອອກອັນເປັນຂອງລາວໂດຍສະເພາະ, ການກິນເຂົ້າ
ກັນໄດ້ສະນິດສະໜົມລະຫວ່າງຂອງເກົ່າກັບຂອງໃໝ່, ລະຫວ່າງ
ສະຖາປັດຕະຍະສິນເກົ່າແກ່ດັ່ງເດີມ (ກລາດສິກ) ກັບສະຖາ
ປັດຕະຍະສິນວິທະຍາສາດທັນສະໄໝ ລ້ວນແຕ່ແມ່ນຫຼັກຖານ
ພິສູດສາທິດໃຫ້ເຫັນໄດ້ແຈ້ງຄວາມສາມາດ ຂອງຈິນຕະນາການ
ອັນເປັນພອນສະຫວັນຂອງຜູ້ເປັນເຈົ້າການລິເລີ່ມອອກຫົວຄິດປະ
ດິດສ້າງປະຕູໄຊແຫ່ງນີ້.

ບໍ່ງ່າຍປານໃດທີ່ຊາວຕາເວັນຕົກຈະຍອມຮັບນັບຖືເອົາ ສິ່ງ
ໃດສິ່ງໜຶ່ງເທິດທູນໄວ້ສູງກວ່າສິ່ງໜຶ່ງສິ່ງໃດທີ່ພວກເຂົາເຈົ້າສ້າງ
ສຳເລັດ. ນອກຈາກນັ້ນ ຜູ້ນຳຄົນສຳຄັນຜູ້ໜຶ່ງຂອງປະເທດຂ້າງ
ຄຽງຊ້າຍໄດ້ຂຽນຂໍ້ຄວາມລົງໃນໜ້າໜັງສືພິມ ຍອມມອບຄວາມ
ສຳຄັນ ແລະ ຄວາມວິຈິດມີສະເໝ່ລອຍເດັ່ນຂອງປະຕູໄຊດ້ວຍ
ຄວາມເວົ້າອັນມີຄວາມເລິກເລບວ່າ : " ແມ່ນໜຶ່ງບໍ່ມີສອງໃນ
ເອເຊຍຕາເວັນອອກສູງໃຕ້ ". ແປວ່າເດັ່ນກວ່າເພິ່ນບໍ່ມີບ່ອນ
ໃດປຽບປານຊື່ນກາຍໄດ້.

ນັ້ນແມ່ນຄວາມຮູ້ສຶກ ແລະຄວາມຄິດເຫັນຂອງຊາວຕ່າງ
ປະເທດທີ່ເຊື່ອຊູໃຫ້ກຽດເລີດລອຍແກ່ປະຕູໄຊຂອງປະເທດເຮົາ.

ພາກທີ V

ປະຕູໄຊແມ່ນສົມບັດຂອງທົ່ວປວງຊົນ

ບັດນີ້ຫັນມາຫາລາວ ຜູ້ເປັນເຈົ້າຂອງປະຕູໄຊລວມກັນທັງ ຊາດ. ແນ່ນອນຜູ້ເປັນເຈົ້າຂອງ, ໃນການເປັນເຈົ້າຂອງນັ້ນ ຍ່ອມມີຄວາມຮູ້ສຶກມີຄວາມຄິດຕ່າງໄປຈາກຊາວຕ່າງປະເທດ ຜູ້ບໍ່ ເປັນເຈົ້າຂອງ. ຄວາມຮູ້ສຶກ ແລະ ຄວາມຄິດຂອງລາວຍ່ອມຝັງ ໃນໜັກແໜ້ນເລິກເຊິ່ງ, ປະດັບດ້ວຍຄວາມເອກອ້າງທະນິງໃຈ, ຄວາມພາກພູມອວດອົງໃນໄຊຊະນະອັນເລີດລອຍ ຂອງສະຖາປັດ ຕະຍະສິນລາວ, ຊຶ່ງຊາວຕາເວັນຕົກຍອມຮັບ ແລະ ຍິນຍາ ອິດສະລະເສລີເຖິງຂັ້ນຂຽນເປັນຂ່າວລົງໜັງສືພິມ ສະບັບພິເສດ ດ້ວຍອັກສອນສີແດງເຕັມໜ້າ.

ໜັງສືນີ້ຕະຍະສານລາວທຸກສະບັບ ໂດຍສະເພາະກໍ່ແມ່ນ ໜັງສືໂຄສະນາຫາປະໂຫຍດ ແລະ ສົ່ງເສີມການທ່ອງທ່ຽວຕ່າງ ໄດ້ກ່າຍຮູບເອົາປະຕູໄຊໃນລັກສະນະທີ່ດທາງຕ່າງໆ ລົງໃສ່ໜ້າ ກະດາດປະດັບສີທຳມະຊາດວິຈິດງົດງາມ ທີ່ ແຕ່ມຮູບເປັນສະ ເໝືອນຊັກຊວນນັກທ່ອງທ່ຽວເຂົ້າມາຫຼວງຫຼາຍ. ໂທລະພາບທຸກຊ່ອງ ຂອງລາວໄດ້ເລືອກເອົາຮູບປະຕູໄຊ ກັດຈາກຮູບພະທາດຫຼວງຂອງ ລາວເຮົາເພື່ອໃຊ້ໃນລາຍການນັ້ນໆນີ້ເປັນປະຈຳວັນ.

ຊ່າງພາບອາຊີບ ແລະ ສະໝັກຫຼິ້ນຕ່າງພາກັນກ່າຍພາບ ກ່າຍວິດີໂອເອົາໄປຂາຍ ທີ່ ເປັນທີ່ລະລຶກສະເພາະຕົນ ແຜ່ກະ ຈາຍໄປທົ່ວທຸກສາລະທິດ.

ຝ່າຍສິລະປະວັດທະນະທຳ ແລະ ວັດຖຸບູຮານຂອງກໍ
ແພງນະຄອນວຽງຈັນທີ່ຂຶ້ນສັງກັດກະຊວງກະແຫຼງຂ່າວແລະວັດ
ທະນະທຳກໍ່ບໍ່ໄດ້ລົດລະຕິດຕາມຮັກສາບູລະນະປ້ອງກັນ ປະຕູໄຊ
ໃຫ້ປອດໄພກ້າວໜ້າ ເປັນສົມບັດອັນລ້ຳເລີດຂອງຊາດສືບໄປ. ໄດ້
ປູກຫຍ້າພັນຍື່ນເປັນສະໜາມຫຍ້າ, ໄດ້ປູກຕົ້ນໄມ້ ແລະດອກ
ໄມ້ປະດັບຮອບດ້ານຂງວິສິດທຳມະຊາດຫຼາຍຫຼາກ, ໄດ້ຮັກສາ
ຄວາມສະອາດເຮັດອະນະໄມປະຈຳວັນ ມີພະນັກງານຮັບຜິດ
ຊອບລະບຽບການຢັ້ງຊົມ, ຂາຍເຄື່ອງຂາຍຂອງທີ່ລະລຶກ ແລະ
ເຄື່ອງຂອງຕ່າງໆ, ບໍລິການຕອບສະໜອງຄວາມຕ້ອງການຂອງ
ແຂກຢັ້ງຊົມ.

ບັດນີ້ປະຕູໄຊ ໄດ້ຜ່ານກາລະເວລາມາໄດ້ສາມສິບຫ້າປີ.
ເຖິງແມ່ນຈະຍັງບໍ່ແລ້ວເສັດລຽບລ້ອຍທຸກພາກສ່ວນ ແຕ່ກໍ່ຄ້າຍຄື
ແລ້ວເສັດ..... ແລະ ໄດ້ຕັ້ງຕະຫຼາງານຊານສະຫງ່າຢູ່ໃນກະ
ໜົນລ້ານຊ້າງ, ສິນຫຼັງມີຫໍຄຳ, ອີກສິນຫຼັງທາງທິດຕາເວັນ
ອອກ ມີພະທາດຫຼວງອັນເລື່ອງລື, ເຮັດໃຫ້ກະໜົນລ້ານຊ້າງ
ຄ້າຍຄືກະໜົນ " ຊັງເອລີເຊ " ແຫ່ງກຸງປາຣີ ອັນລືຊາປາກົດ.
ນັກຂຽນບາງຄົນຂຽນວ່າ : " ແມ່ນຍ້າຍເອົາກະໜົນ " ຊັງເອ
ລີເຊ " ແຫ່ງກຸງປາຣີ ມາໄວ້ວຽງຈັນ. " ບາງຄົນຂຽນວ່າ :
" ແມ່ນອາກເດິຕຣີຢອມຟ ແຫ່ງວຽງຈັນ ບໍ່ແມ່ນຢູ່ປາຣີ " .

ປະຕູໄຊ ໄດ້ເປັນອະນຸສອນສະຖານປັດຕະຍະສິນ, ຄ້າຍຄື
ອັນຢະມະນີດວງຫຼັງປະດັບນະຄອນຫຼວງ ຂອງລາວຢູ່ນະບັດນີ້.
ເປັນໄປໄດ້ທີ່ອະນຸສອນສະຖານແຫ່ງນີ້, ໃນບາງຄັ້ງຄາວ, ອາດ

ຊວນໃຫ້ລຳລິກເຖິງອາດິດຕະການ, ປາງສະໄໝພະເຈົ້າຂຸນບູ
ລົມລາຊາທິຣາດ ແຫ່ງໜ້າກໍສັດຕູນຕະກູນຂອງລາວພະອົງໜຶ່ງ
(ພະອົງມີໂອລົດ 7 ອົງ - ໄດ້ໃຫ້ໂອລົດທັງ 7 ດື່ມນ້ຳສັດ
ສາບານໃຫ້ມີຄວາມຊື່ສັດຕໍ່ກັນທັງ 7 ອົງ) ແລະ ປາງສະ
ໄໝພະເຈົ້າຟ້າງຽມມະຫາລາດ ແລະ ອື່ນໆ ອີກຫຼາຍສະ
ໄໝສືບຕໍ່ກັນມາທີ່ມີວິລະກຳອົງອາດກ້າຫານ, ເສຍສະຫຼະຊີວິດ
ເພື່ອຊາດ ເພື່ອກູ້ແກະລາດຂອງຊາດລາວໃຫ້ຢູ່ລອດປອດໄພ.

ເປັນໄປໄດ້ທີ່ດວງວິນຍານອັນກ້າກັນຂອງມະຫາວິລະບູລຸດ
ຜູ້ມີພະຄຸນຍິ່ງໃຫຍ່ລ້ຳເລີດ ແລະ ມີນ້ຳໃຈຮັກຊາດແພງເຊື້ອອັນ
ສູງສົ່ງເຫຼົ່ານັ້ນຈະມາສັງລວມກັນຢູ່ນະອະນຸສອນສະຖານແຫ່ງ
ນີ້ ເພື່ອບັນຊາກະຊົບສັງລູກລາວຢູ່ນີ້ ໃຫ້ມີສະຕິສ້າງສາມັກຄີ
ຮັກທີ່ຊື່ສັດຕໍ່ກັນ ລຳລິກເຖິງນ້ຳສັດສາບານຂອງພໍ່ຂຸນບູລົມລາຊາ
ມະຫາລາດທີ່ເຂດຢາ, ໃຫ້ປະຄັບປະຄອງປ້ອງກັນໃຫ້ ປວງຊົນ
ລາວທຸກເຜົ່າ ຢູ່ເປັນລາວລວມກັນບໍ່ແບ່ງແຍກແຕກກັນ, ບໍ່ທົ
ລະຍົດຫັກຫຼັງລາວດ້ວຍກັນ, ບໍ່ຄົບຄົດກັບຄົນຕ່າງດ້າວທ້າວຕ່າງ
ເດດນຂາຍຄວາມລັບ, ດັບສູນສິດຜົນປະໂຫຍດຂອງຊາດ, ບໍ່
ຂາຍຊາດບໍ່ທຳລາຍຊາດ, ບໍ່ລັບສິນບາດຄາດສິນບິນບໍ່ສັລາດບັງ
ຫຼວງ, ບໍ່ຍັກຍອກສີໂຄງຊັບສົມບັດຂອງຊາດ ແລະ ຂອງປະຊາຊົນ;
ໃຫ້ພໍ່ແມ່ລູກຫຼານລາວທຸກເຜົ່າແຕ່ເໝືອເຖິງໃຕ້ແຕ່ກ້ຳຕາເວັນ
ອອກເຖິງກ້ຳຕາເວັນຕົກ ສຳນຶກຝັງໃຈສະເໝີວ່າປະເທດຊາດ
ລາວເຮົາຈະໝັ້ນຄົງຮັ່ງມີ, ກ້າວໜ້າສີວິໄລ ແລະ ເຂັ້ມແຂງ,
ປະຊາຊົນລາວ ຈະມີຊີວິດການເປັນຢູ່ທີ່ອຸດົມສົມບູນ ແລະ ຜາ

ສາໄດ້ກໍ່ຕໍ່ເມື່ອລາວທັງຜອງມີຈິດໃຈຮັກຊາດ ເອກະລາດ ແລະ ກ້າວໜ້າ; ຕັດສິນໃຈຮຳຮຽນສືບທອດເອົາມູນເຊື້ອດີເດັ່ນຂອງບັນ ພະບູລຸດ ແລະ ບຸກຄົນທີ່ກ້າວໜ້າເລີດລອຍຂອງຊາດ, ໄຝ່ສະ ແຫວງສຶກສາເພີ່ມພູນຄວາມຮູ້ ຄວາມສາມາດ ແລະ ຂະຫຍັນ ດຸໝັ່ນພາກພຽນອອກແຮງງານມັນສະໜອງ ແລະ ຮ່າງກາຍ ເພື່ອພັດທະນາວຽກງານ ແລະ ການຜະລິດ, ຮູ້ເສຍສະລະແຮງ ກາຍ ແຮງໃຈ ແລະ ຊັບສິນ ຕະຫຼອດເຖິງຊີວິດຂອງຕົນເອງ ຫາກຈຳເປັນ ເພື່ອຜົນປະໂຫຍດອັນສູງສົ່ງຂອງປະເທດຊາດ, ຂອງ ຄວາມກ້າວໜ້າເປັນທຳ ແລະ ຂອງພາລະກິດສ້າງສາພັດທະ ນາເສດຖະກິດສັງຄົມ. ໃຫ້ປະເທດຊາດລາວເຮົາ, ປະຊາຊົນບັນ ດາເຜົ່າເຮົາກ້າວຂຶ້ນທຽມທັນອາລິຍະປະເທດ.

ສະເພາະຜູ້ເປັນພະນັກງານລັດຖະກອນທີ່ກິນເງິນເດືອນທີ່ ໄດ້ຈາກປະຊາຊົນນັ້ນ ກໍ່ຕ້ອງປະພຶດຕົນໃຫ້ກົກຕ້ອງຕາມພາລະ ໜ້າທີ່ ທີ່ພັກລັດມອບໝາຍໃຫ້ ກ່າວຄືຕ້ອງບໍລິສຸດໃຈ ນັບຖື ແລະ ປະຕິບັດລະບຽບກົດໝາຍຂອງຊາດຢ່າງເຂັ້ມງວດ, ຍືດໝັ້ນ ໝຽວແໜ້ນໃນແນວທາງການນຳພາຂອງພັກ ແລະ ລັດເຮົາ, ຮັບໃຊ້ບໍລິການໃຫ້ປະໂຫຍດ ໃຫ້ຄວາມສະດວກແກ່ປະຊາຊົນ, ຫາກບໍ່ແມ່ນເພື່ອເປັນນາຍເປັນອາຍາສິດ ໃຊ້ອຳນາດອິດທິພົນ ກົດຂັບແຕ່ງປະຊາຊົນ, ບໍ່ແມ່ນເພື່ອຢ້ອນຫຼັງກັບຄືນມາໂກງກິນ ປະຊາຊົນຊ້ຳອີກຕໍ່ໜຶ່ງ ແລະ ອື່ນໆອີກທີ່ເປັນການຜົນຕ້ານຕໍ່ ລະບຽບກົດໝາຍ ແລະ ສິດຜົນປະໂຫຍດອັນສັກກະລະສູງສົ່ງ ຂອງຊາດ ຂອງປະຊາຊົນບັນດາເຜົ່າ.

ສຽງກະຊີບສັງຈາກວິນຍານເຫຼົ່ານັ້ນ ໄດ້ຮຽກຮ້ອງບັນຊາໃຫ້
ລາວເປັນລາວ ມີສາມັກຄີ ເພື່ອສ້າງສາພັດທະນາຮອບດ້ານ
ໃຫ້ຊາດລາວກ້າວໜ້າສິວິໄລ ວັດທະນາຖາວອນ – ເປັນບ່ອນ
ປູ່ອາໄສທີ່ໃຫ້ຄວາມຮື່ມເປັນເປັນສຸກຢູ່ດີກິນດີຕະຫຼອດໄປ.

ປະຕູໄຊ ບໍ່ພຽງແຕ່ເປັນອະນຸສອນສະຖາປັດຕະຍະສິນ
ທາງວັດຖຸອັນວິຈິດລອຍເລີດທີ່ນັ້ນ ຫາກຍັງແມ່ນອະນຸສອນສະ
ຖາບັນແຫ່ງອາລິຍະຍານອັນລ້ຳເລີດປະເສີດສິນອີກດ້ວຍ.

ປະຕູໄຊ ຈຶ່ງບໍ່ແມ່ນມີໄວ້ສະເພາະເພື່ອໃຫ້ຊາດລາວຊື່ນ
ຊົມພາກພູມໃນຄວາມງາມສະຫງ່າອົງອາດ ຂອງມັນເທົ່ານັ້ນ,
ຫາກຍັງເພື່ອສະກົດເຕືອນໃຈຄົນລາວທຸກເຜົ່າທັງຜອງໃຫ້ຈາລຶກ
ເກີງແລະສືບທອດຢ່າງດີເລີດ ເອົາມູນເຊື້ອທີ່ຍອດຢຶງຂອງບັນພະ
ບູລຸດ, ມະຫາວິລະບູລຸດ ແລະ ວິລະຊົນຂອງລາວເຮົາບັນດາ
ເຜົ່າທີ່ໄດ້ມີຄຸນງາມຄວາມດີອັນເລີດລ້ຳ ໃນປະຫວັດສາດແຫ່ງ
ການປົກປັກຮັກສາ ແລະ ສ້າງສາພັດທະນາປະເທດຊາດລາວ
ອັນສຸດແສນສັກກະລະຂອງພວກເຮົາ.

ຢ່າງໃດກໍ່ດີບັດນີ້ ປະຕູໄຊ ໄດ້ຢືນຢູ່ຕໍ່ໜ້າພວກເຮົາແລ້ວ,
ປະດັບດ້ວຍທຸງດິສັກ – ສັກສິກວ້າງໄກ, ດ້ວຍຄວາມສະຫງ່າວິ
ຈິດພາກພູມບັນເຈົ້າເລີດລອຍ ມີສະແໜ່ງພິສະດານດູດດຶງໂນ້ມ
ນ້ຳວຈິດໃຈໃຫ້ນິຍົມຊົມຊອບດີໃຈ, ເຊີດຊູສໍລະເສີນ, ມີທະນົງອົງ
ອາດເອກອ້າງ, ໄດ້ເກີດ, ໄດ້ເປັນລິຂະສິດຂອງລາວແລ້ວທຸກຄົນ.
ຈຶ່ງພາກພູມພໍໃຈ, ເຕັມໃຈສະອອນສະອັນລວມກັນທຸກຄົນເກີດ!

ປະຕູໄຊຍານນຸສະຕິ

	ປະຕູໄຊຍິນໝັ້ນ	ເທບລະຄາຄົງທິບ
	ຍິນກຸງຊື່ກອງ	ກວມພື້ນແຜ່ນທະພິ
	ດ້ວຍບາລະມີມຸງ	ພາກພູມທະນົງອ໋
ອ້ອວດ	ທຸງວົງເດືອນໄດ້	ຍອດຊຸ່ສະເຫຼີມສີ
	ຍົດມາກມີມູນມາ	ແກ່ນສະເໝຫອມເຮົ້າ
	ນ້ຳວນ່ວງຈິດໃຈໃຫ້	ໃສສີສະອອນຍິງ
	ວິລະກຳກາດກ້າວ	ຫານຫ້າວຜາບມານ
ຊານໄຊ	ດິນລາວລວມໄດ້	ປິຕຸພູມຫຸ້ມຮໍ່
ຮໍ່ຮັກສາ	ເອກະລາດໄດ້	ທະນົງໝັ້ນຢູ່ຍືນ
	ຕື້ນເກີດ ! ລຸກເກີດ ! ຊາວລາວ	
ກ້າວບິນບຸກໄປ	ຊິງໄຊໄດ້ໃໝ່	ໃຫຍ່ຍິງວັດທະນາ
ຊາດຈະເຮືອງ	ເມືອງຈະຮຸ່ງ	ຍ້ອນລາວນັ້ນຕື້ນຕົວ ແທ້ນາ

ທ່ານ ທຳ ໄຊຍະສິດເສນາ

ອະນຸຍາດພິມເລກທີ 018/ ພຫປ, 201295

ວັນທີ 20/12/1995

ພິມທີ່ວິສາຫະກິດການພິມຈຳໜ່າຍສຶກສາ

ພິມຄັ້ງທີ 1 ຈຳນວນ 5000 ຫົວ

ສະຫງວນລິກຂະສິດ

